

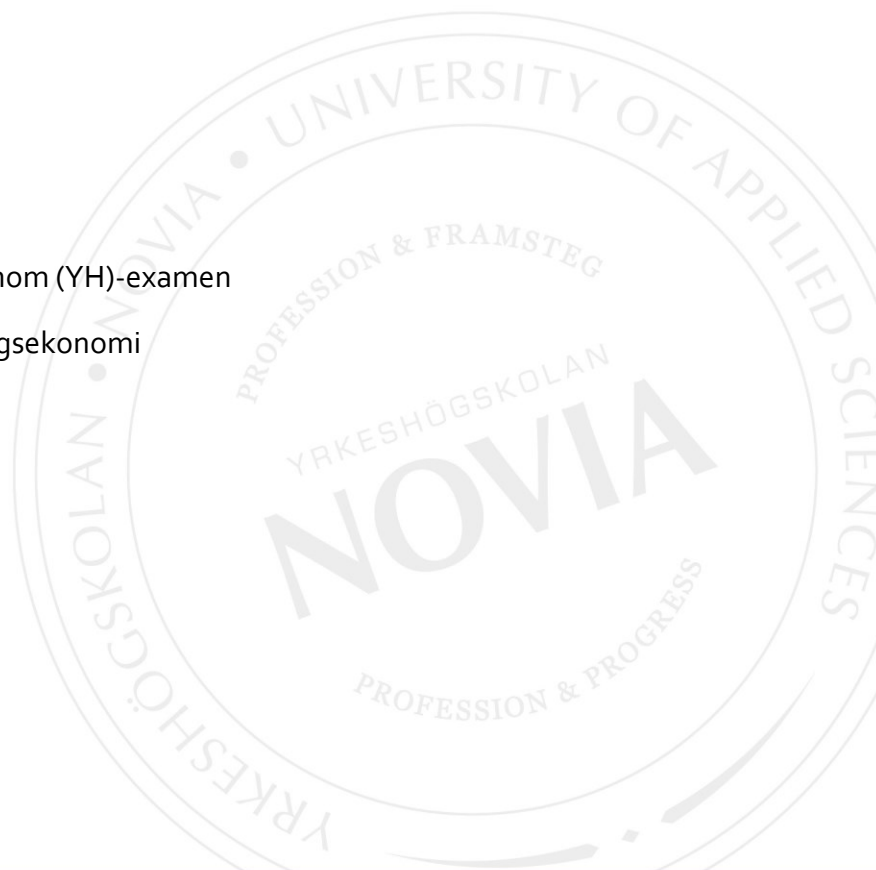
De främsta förändringarna i handeln för mindre företag i Finland efter brexit

Evelina Helenius

Examensarbete för tradenom (YH)-examen

Utbildningen inom företagsekonomi

Åbo 2021

EXAMENSARBETE

Författare: Evelina Helenius

Utbildning och ort: Företagsekonomi, Åbo

Inriktningsalternativ/Fördjupning: Redovisning

Handledare: Timo Kerke

Titel: Vad mindre företag i Finland bör känna till gällande brexit

Datum 25.4.2021

Sidantal 42

Bilagor 3

Abstrakt

Brexit har diskuterats mycket ända sedan folkomröstningen i Storbritannien sommaren 2016. Många har funderat hur en framtida relation med Storbritannien kommer att se ut efter deras utträde ur Europeiska unionen. Från och med den första januari år 2021 tillhör inte Storbritannien unionen längre. Mycket förändras på grund av detta, inte minst handeln mellan Storbritannien och medlemsländer av unionen.

Mindre finska företag har inte i samma mån resurser eller erfarenhet av att reda ut vad de bör känna till gällande brexit och vad som ändrat gällande att utföra handel med Storbritannien, som större företag har. I detta arbete undersöks vad det är som mindre finska företag bör känna till gällande brexit. Fokus i arbetet är att få fram allt det som ändras för mindre finska företag vid handel med Storbritannien efter deras utträde ur unionen.

För att få svar på vad mindre finska företag bör känna till gällande brexit, har det i detta arbete gjorts en kvalitativ undersökning i form av intervjuer med personer som kommer i kontakt med ärenden gällande brexit på olika sätt. Resultatet av undersökningen visar att det företag bör känna till gällande brexit då de vill idka handeln med Storbritannien är frågor gällande tulldeklaration, mervärdesskatt, punktskatt och efterforskningar kring den typ av handel företagen vill utföra.

Språk: svenska

Nyckelord: brexit, företag, handel, Storbritannien

OPINNÄYTETYÖ

Tekijä: Evelina Helenius

Koulutus ja paikkakunta: Liiketalous, Turku

Suuntautumisvaihtoehto/Syventävät opinnot: Laskentatoimi

Ohjaaja(t): Timo Kerke

Nimike: Mitä pienempien yritysten Suomessa pitäisi tietää brexististä

Päivämäärä 25.4.2021

Sivumäärä 42

Liitteet 3

Tiivistelmä

Brexit on ollut puheenaiheena Iso-Britannian vuoden 2016 kansanäänestyksestä. Moni on pohtinut miltä suhteet tulevat näyttämään Iso-Britannian kanssa heidän poistuttuaan EU:sta. Ensimmäistä tammikuuta 2021 alkaen Iso-Britannia ei enää ole osa EU:ta. Paljon muuttuu tämän takia, eikä vähiten Iso-Britannian ja jäsenmaidenvälinen kaupankäynti.

Pienemmällä suomalaisilla yrityksillä ei ole samoja resursseja ja osaamista selvittää, mitä heidän pitäisi tietää brexististä ja mikä on muuttunut kaupankäynnissä Iso-Britannian kanssa, kuin mitä isommilla yrityksillä on. Tässä opinnäytetyössä tutkitaan mitä pienempien suomalaisten yritysten pitäisi tietää brexististä. Opinnäytetyön painopisteinä on tuoda esiin kaikki, mikä pienempien suomalaisten yritysten Iso-Britannian poistuttua EU:sta.

Jotta saataisiin vastaus kysymykseen ”mitä pienempien suomalaisten yritysten pitäisi tietää brexististä?”, on tehty kvalitatiivinen tutkimus haastatteluina sellaisten ihmisten kanssa, jotka ovat tekemisissä brexitin kanssa eri tavoin. Tutkimuksen tulokset näyttävät, että asiat, jotka yritysten pitäisi tietää brexististä kun he haluavat käydä kauppaa Iso-Britannian kanssa, ovat kysymyksiä koskien tulli-ilmoituksia, arvonlisäveroa, valmisteveroa ja tutkimuksia koskien minkä kaltaista kauppaa halutaan tehdä.

Kieli: ruotsi

Avainsanat: Brexit, Yritys, Kauppa, Iso-Britannia

BACHELOR'S THESIS

Author: Evelina Helenius

Degree Programme: Business Administration, Turku

Specialization: Accounting

Supervisor(s): Timo Kerke

Title: What Smaller Companies in Finland Should Know About Brexit

Date 25.4.2021

Number of pages 42

Appendices 3

Abstract

Brexit has been the topic for discussion ever since the UK referendum in the summer of 2016. Many have wondered how the future relation with the UK will look like after their exit from the EU. Beginning on 1 January, 2021, the UK will no longer be a part of the union. Much will change as a result, not the least, the trade between the UK and the member states of the union.

Smaller Finnish companies do not have the same resources or experience to find out what they need to know about Brexit and what has changed within trading with the UK like the bigger companies do. This thesis examined what smaller companies in Finland need to know about Brexit. The thesis focused on all the changes to the trade between smaller Finnish companies and the UK, after their exit from the union.

To find the answers to what smaller Finnish companies need to know about Brexit, a qualitative research in the form of interviews with people who encounter different aspects of Brexit was conducted. The result of the thesis shows what companies need to know about Brexit when they want to trade with the UK such as topics about customs declaration, VAT, excise duty and investigations around the trade that the company wants to perform.

Language: Swedish

Key words: Brexit, company, trade, the United Kingdom

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	1
1.1	Syfte och avgränsningar	2
1.2	Frågeställningar	2
1.3	Metod.....	3
2	Europeiska unionen och brexit	4
2.1	Europeiska unionen	4
2.2	Den inre marknaden och de fyra friheterna.....	5
2.2.1	Fri rörlighet för varor.....	6
2.2.2	Fri rörlighet för tjänster	7
2.2.3	Fri rörlighet för personer	7
2.2.4	Fri rörlighet för kapital	8
2.3	Brexit	8
2.4	Handels- och samarbetsavtalet mellan EU och Förenade kungariket	9
2.5	Företag i Finland.....	10
2.6	Handel.....	11
2.6.1	Handeln i EU	12
2.6.2	Handeln mellan EU och Storbritannien.....	12
2.6.3	Handeln i Finland	14
2.6.4	Finlands utrikeshandel	15
2.6.5	Handeln mellan Finland och Storbritannien.....	16
2.6.6	Access2Markets.....	18
2.7	Beskattning och tulldeklarering vid utrikeshandel med Storbritannien	18
2.7.1	Mervärdesskatt	18
2.7.2	Punktskatt	20
2.7.3	Inkomstbeskattning.....	20
3	Analys.....	21
3.1	Presentation av intervjupersoner	21
3.2	Påverkan av Brexit på intervjupersonernas arbete	22
3.3	Åsikter om handels- och samarbetsavtalet mellan EU och Storbritannien	24
3.4	Åsikter om hur innehållet i handels- och samarbetsavtalet påverkar mindre företag i Finland	25
3.5	Finland och Storbritanniens nuvarande relation.....	27
3.6	Förändringar i relationen mellan Finland och Storbritannien efter brexit.....	28
3.7	Detta bör mindre företag i Finland tänka på vid handel med Storbritannien	30
3.8	Problem för mindre företag i Finland orsakade av brexit.....	31

3.9	Positiva och negativa följder av brexit för mindre företag i Finland.....	32
3.10	Tankar kring hur handeln mellan Finland och Storbritannien kommer att se ut i framtiden.....	34
4	Slutsats.....	35
4.1	Handels- och samarbetsavtalet	36
4.2	Tullklasering.....	36
4.3	Beskattning	37
4.4	Viktiga begrepp	38
4.5	Informationssökning.....	39
5	Kritisk granskning	39
6	Avslutning	41
	Källförteckning.....	43

Bilagor

Bilaga 1	Enkät på svenska
Bilaga 2	Enkät på finska
Bilaga 3	Slutprodukt, checklista

Begrepp

BNP	Bruttonationalprodukt
Brexit	British exit, Storbritanniens utträde ur Europeiska unionen
De fyra friheterna	Fri rörlighet för varor, tjänster, rörlighet och kapital i den inre marknaden
Den inre marknaden	Den gemensamma marknaden i EU
Distributör	Person eller företag som köper varor av en leverantör och säljer dem vidare till sina kunder
EES	Europeiska ekonomiska samarbetsområdet
EMU	Ekonomiska och Monetära Unionen
EU	Europeiska unionen
EU27	Förkortning som främst används i statistik kring EU, syftar på EU med 27 medlemsländer
EU-fördraget	Ett av EU:s två grundfördrag
Förenade kungariket	Officiella namnet för Storbritannien, kort för Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland, i detta arbete används främst benämningen Storbritannien
Harmonisering	Varor som är punktskattepliktiga i hela EU med en miniminivå
Importör	Person eller företag som importerar varor
Konkurrenskraft	Förmåga att klara sig i konkurrens mot andra inom samma område
Kvantitativ begränsning	Ett lands volymbegränsning vid import
Tredjeländer	Länder utanför EU:s tullområde
WTO	Världshandelsorganisationen

1 Inledning

Den 23 juni år 2016 röstade Storbritannien vid en folkomröstning om landets utträde ur Europeiska unionen. Efter detta sattes processen igång gällande Storbritanniens utträde ur unionen. Detta är första gången ett medlemsland valt att lämna Europeiska unionen och detta satte hela unionen i gungning. Från och med den första januari år 2021 tillhör inte Storbritannien unionen längre. Storbritannien har varit ett medlemsland i unionen sedan år 1973 och detta utträde, på engelska British exit, har kommit att få ett eget begrepp: brexit.

Brexit har orsakat mycket osäkerhet i Europeiska unionen och under den tid från att Storbritanniens folkomröstning ägde rum, tills det att landet officiellt lämnade unionen, har det funnits en oro kring en framtida relation med Storbritannien och resten av unionen. I sista stund, innan Storbritannien officiellt skulle träda ut ur unionen, förhandlade parterna fram ett avtal; handels- och samarbetsavtalet. Detta avtal uppkom på julafton år 2020, endast en vecka före utträdet ur unionen trädde i kraft.

Under hela processen att få framhandlat ett avtal med landet, har det varit möjligt att följa med myndigheternas rapportering kring den oro och de frågetecken som funnits kring utträdet och avtalet. Det har varit möjligt att läsa om de frågor myndigheter och andra har ställt gällande hur den framtida relationen kommer att se ut och hur detta utträde kommer att påverka unionen.

Då jag själv följt med denna berg-och-dalbana till dess att ett avtal förhandlades fram, uppkom tankar kring hur Finland och mindre företag i Finland kommer att påverkas av utträdet. Jag började undersöka kring vilken information det fanns om ämnet och insåg att trots mängden information som finns, är informationen splittrad på olika ställen och det fanns inget sätt att lätt ta reda på vad ett mindre företag bör känna till gällande brexit, om företag vill idka handel med Storbritannien efter landets utträde ur unionen. Jag insåg att större företag troligtvis har resurser att lägga på att ta reda på nödvändig information, men det är inte situationen för mindre företag. Jag insåg med detta att jag ville undersöka brexit och sammanfatta det jag undersökt med en checklista till mindre företag som de kan använda sig av, då de har i tanke att idka handel med Storbritannien.

1.1 Syfte och avgränsningar

Syftet med detta arbete är att få mera insikt i brexit från en företagares synvinkel samt att undersöka vad mindre finska företag behöver tänka på gällande brexit då de vill idka handel med Storbritannien. Jag vill med detta arbete få en klarhet kring vilka problem som kan uppstå vid handel med Storbritannien samt hur och var mindre företag i Finland kan komma åt all den information som de behöver vid handel med Storbritannien. Som syfte med detta arbete har jag att framställa en checklista för de mindre företagen i Finland, som de kan använda sig av då de vill idka handel med Storbritannien.

Detta examensarbete avgränsas med att jag kommer att fokusera mig på mindre företag i Finland. Med mindre företag syftar jag på mikro- och småföretag. Jag avgränsar mig till enbart dessa företagsformer, eftersom de inte har likadana resurser, som medelstora och stora företag har, att lägga på att undersöka ändringar i handeln med Storbritannien efter brexit. Valet att avgränsa till enbart att fokusera på företag i Finland, gjordes för att jag vill undersöka hur brexit påverkar företag främst i Finland.

En annan avgränsning jag gör i arbetet är avgränsning med att jag enbart kommer att undersöka Storbritannien och inte gå in på Nordirlands del i detta. Detta eftersom det för Nordirlands del inte har samma krav och regler som Storbritannien har till unionen efter brexit, samt att det för Finland och finska företag inte har samma utgångspunkt som med Storbritannien vid en relation med Nordirland och handel med Nordirland efter brexit.

1.2 Frågeställningar

Utgående från syftet och avgränsningarna i arbetet har jag valt ut två frågor som jag främst ska besvara genom detta arbete. Forskningsfrågor för detta arbete är:

1. Hur påverkas mindre företag i Finland av brexit vid handel med Storbritannien?
2. Vad behöver mindre företag i Finland känna till gällande handel med Storbritannien efter brexit?

Dessa två forskningsfrågor kommer jag att kunna besvara med hjälp av att sammanställa teori och empiri med varandra. Mycket information till svar på frågorna hittas i teorin, men båda forskningsfrågornas svar kommer att få mervärde av den empiriska delen. Detta eftersom jag intervjuar personer som är kunniga inom olika områden och tillsammans kan ge bredare svar till mina forskningsfrågor än vad teorin ensam kommer att göra.

1.3 Metod

Jag använder mig av kvalitativ undersökning i mitt arbete, eftersom jag i mitt arbete kommer att utföra undersökningen i form av intervjuer av personer och inte kommer att använda mig av detaljerad statistik i min undersökning. Kvalitativ undersökning passar detta arbete eftersom denna metod av undersökning baserar sig på textmaterial och jag kommer dra slutsatser från intervjuer och insamlad textmaterial.

Undersökningen, det vill säga intervjuerna, är semistrukturerade. Detta betyder att jag har färdiga intervjufrågor men kan komma att ställa följdfrågor till intervjupersonerna eller intervjupersonen kan själv utveckla sitt svar eller kommentera något som inte finns med i intervjufrågorna. Undersökningen består i detta arbete av sex intervjuer med olika personer inom näringslivet som har kunskap om brexit på olika sätt i Finland.

För att kunna veta vilka intervjufrågor jag vill ställa till de intervjuade, behöver jag börja med att sammanställa teoridelen av arbetet. Utgående från teorin kunde jag sedan veta vilka intervjufrågor jag ville ställa och därmed även vad inom ämnet jag ville undersöka kring för att nå mitt resultat. Själva teorin bygger på artiklar på myndigheternas sidor, handels- och samarbetsavtalet mellan Europeiska unionen och Storbritannien samt andra relevanta källor. I detta arbete strävar jag efter att sammanställa tio intervjufrågor som grund för intervjuerna. Utöver detta kommer jag i intervjuerna lämna fritt spelrum för följdfrågor och ytterligare kommentarer för att få ut så mycket som möjligt av intervjuerna.

För att kunna undersöka påverkan av brexit på mindre företag i Finland, kommer jag först förklara nödvändig information kring Europeiska unionen och brexit, samt vad brexit har för betydelse för Europeiska unionen och vad Europeiska unionen har för betydelse för Finland. Detta för att läsaren ska förstå bakgrunden till varför jag undersöker brexits påverkan på mindre företag i Finland. Dessa ämnen, Europeiska unionen samt brexit, är relevanta från många andra synvinklar än den företagsekonomiska synvinkeln, eftersom jag undersöker dessa ämnen i mitt arbete från den företagsekonomiska synvinkeln och inte någon annan synvinkel kommer andra synvinklar inte tas upp i arbetet. Exempelvis det handels- och samarbetsavtal som gjorts mellan Europeiska unionen och Storbritannien innehåller mycket mer än handel, men i arbetet tar jag enbart upp de aspekter i avtalet som är relevant för arbetet. Förutom teori kring Europeiska unionen och brexit, kommer jag i teoridelen att förklara hur handeln i Europeiska unionen och Finland ser ut, samt dessas relation till Storbritannien från en företagsekonomisk synvinkel. Förutom detta kommer jag även att berätta hur handel med tredjeländer fungerar kring tullklasering och beskattning.

2 Europeiska unionen och brexit

I detta kapitel kommer jag att gå in på vad Europeiska unionen och brexit är, hur dessa kan kopplas samman och hurudan betydelse de har från en företagsekonomisk synvinkel. Dessutom kommer jag att presentera det samarbets- och handelsavtal som på grund av brexit uppstått mellan Europeiska unionen och Förenade kungariket.

Utöver de ovan nämnda ämnen kommer jag att diskutera kring handeln, handeln i Europeiska unionen och Finland. Ytterligare kommer jag att jämföra handeln mellan Förenade kungariket och Europeiska unionen, jämte Finland. Detta eftersom ämnena har en stor betydelse för de mindre företagen i Finland och inte kan uteslutas vid utredning av hur brexit påverkar dessa.

2.1 Europeiska unionen

Europeiska unionen, förkortat EU, är en union med 27 medlemsländer. EU bildades efter det andra världskriget för att försäkra freden och stärka samarbetet länder emellan. Vid grundandet av EU, år 1951, bestod unionen av endast 6 medlemsländer; Nederländerna, Belgien, Italien, Luxemburg, Frankrike och Tyskland. EU har en egen flagga, med 12 stjärnor som föreställer enlighet och harmoni, samt firas Europadagen den 9 maj varje år av alla medlemsländer. (Utrikesministeriet, 2020)

EU har hand om politiken kring olika områden för alla dess medlemsländer. Exempel på områden som EU verkar inom är jordbruks- och fiskepolitiken, skolundervisning och konkurrenspolitiken. Konkurrenspolitikens syfte är att justera handeln mellan medlemsländerna och eftersträva avväjning av monopol. EU:s sätt att fatta beslut är uppdelat i olika institutioner; Europeiska rådet, Europaparlamentet, Europeiska kommissionen och Europeiska unionens råd, detta för att medlemsländerna har representanter i dessa institutioner och på sådant sätt kan medlemsländerna tillsammans fatta beslut. Europeiska rådet är den högsta institutionen där medlemsländernas ledare gemensamt beslutar om EU:s politiska linje. Europaparlamentet representerar unionens medborgare, därmed är det unionens medborgare som väljer ledamöterna till parlamentet via val vart femte år, parlamentets uppgifter är främst att godkänna Europeiska kommissionens lagstiftningsförslag och besluta om budgeten gemensamt med Europeiska rådet. Europeiska kommissionen är unionens verkställande organ och är politiskt oberoende, till kommissionens uppgifter hör att utforma förslag till ny lagstiftning, övervakning av EU:s lagstiftning bland medlemsländerna, utarbetar budgeten och representerar unionens

medlemsländer internationellt. Europeiska unionens råd är unionens viktigaste beslutfattande institut, rådet beslutar genom medlemsländernas ministrar om unionens lagar och varje medlemsland kan framföra sina egna intressen. (Utrikesministeriet, 2017)

Ekonomi samt finansiering är ärenden som är viktiga för EU. Medlemsländerna i EU hör till den ekonomiska och monetära unionen, EMU, genom denna union anpassar medlemsländerna sin ekonomiska politik. Majoriteten av medlemsländerna har även en gemensam valuta, euron. Tullunionen är även en viktig komponent inom EU:s ekonomi, detta betyder att EU har ett gemensamt importtullsystem som gjort att tidigare interna tullar vid medlemsländerna upphävdes. EU:s skattepolitik fokuserar främst på mervärdes- och punktbeskattning. Genom den gemensamma skattepolitiken, får medlemsländerna genom den gemensamma marknaden för varor och tjänster en andel av skatteintäkterna. (Utrikesministeriet, 2018)

Finland blev år 1995 medlem i EU, och euron ersatte den finska marken som valuta år 2002. Samtidigt som Finland, anslöt sig även Sverige och Österrike till EU. Österrike gick över till euro som valuta samtidigt som Finland, medan Sverige behöll sin egen valuta. Finland har tre gånger varit unionens ordförandeland i Europeiska unionens råd. Varje medlemsland besitter ordförandeskapet i rådet turvis för en sexmånadersperiod, för Finlands del har dessa gånger än så länge varit åren 1999, 2006 och 2019. (Utrikesministeriet, 2020)

2.2 Den inre marknaden och de fyra friheterna

Den inre marknaden i EU fick sin början år 1993 och förutom EU:s medlemsländer hör även länderna Norge, Island och Liechtenstein till den inre marknaden, tack vare EES-avtalet. Den inre marknaden har som syfte att varor, tjänster, personer och kapital ska kunna ha fri rörlighet i EU-området. Denna fria rörlighet av de olika tingen kallas för de fyra friheterna och finns i EU-fördraget. Ändamålet för den inre marknaden, som omfattar närmare 500 miljoner individer, är att kunna säkerställa ett stöd för medlemsländernas konsumenter, arbetstagare och miljö, samt att rörligheten bland medlemsländerna ska bestå så fritt och enkelt som inom det egna landet. Det vill säga att som EU-medborgare exempelvis ska kunna sälja varor, erbjuda tjänster, flytta eller investera fritt i hela EU-området. (Arbets- och näringsministeriet, u.d.)

Genom statistik gällande den inre marknaden kan det ses i vilken grad medlemsländerna av unionen är beroende av den inre marknaden. Av den totala varuhandeln för länderna Luxemburg, Slovakien och Tjeckien skedde över 80 procent med de andra medlemsländerna

i unionens inre marknad år 2019. För Finlands del var 67,5 procent av landets totala varuhandel, med andra EU medlemsländer i den inre marknaden år 2019. Denna statistik visar att Finland inte tillhörde den hälft av medlemsländerna som är mest beroende av den inre marknaden, då Finland hamnade på den sjuttonde (17) platsen i listan. Dock då det kollas på den totala utrikeshandeln av varor för Finland, bevisar det att Finland i sig är beroende av den inre marknaden, då över hälften av utrikeshandeln av varor är inom den inre marknaden. Länder som understiger 50 procent i denna statistik anses inte vara i någon stor mån beroende av den inre marknaden, eftersom den inre marknaden i dessa fall inte är majoritetsplatsen för utrikeshandeln av varor för länderna. År 2019 understeg inget medlemsland denna procent, dock var Storbritanniens andel på 50,3 procent, vilket är hälften av deras totala varuhandel. (Europaportalen, 2021)

I EU finns ungefär 24 miljoner företag. Av dessa företag är ungefär 80 procent aktiebolag, av vilket nästan alla dessa aktiebolag är små eller medelstora aktiebolag. EU:s inre marknad har en bolagsrätt som sätter ramen för att i unionens inre marknad bilda en så gynnsam miljö för företag som möjligt. De bestämmelser som unionen har inom bolagsrätten för den inre marknaden, har som ändamål att göra det möjligt att vara än inom unionen där företag grundas, ska dessa kunna erhålla fri rörlighet av personer, tjänster och kapital. Dessutom försöks det uppmuntras företagen att samarbeta med de andra medlemsländerna i EU, samt försöks det göras företagen konkurrenskraftiga på den inre marknaden. (Europaparlamentet, 2020)

2.2.1 Fri rörlighet för varor

Innebörden av fri rörlighet för varor är att de varor som rör sig på EU:s inre marknad ska kunna röra sig fritt och därmed får det inte finnas någon avgift för tull eller andra motsvarande avgifter medlemsländer emellan. Därtill får det inte finnas några kvantitativa begränsningar av varor eller liknande begränsningar mellan medlemsländerna. Denna fria rörlighet av varor innebär även att varor inte behöver godkännas av varje enskilt medlemsland i EU, ej heller behöver samma varor ändras inom EU, detta betyder att för samma vara betalas importkostnader endast en gång, fast varan fraktas mellan flera medlemsländer. (Europaparlamentet, 2020)

Fri rörlighet för varor inom EU gör det möjligt för företagen att med lägre kostnad och snabbare transport för varor kunna vara verksam inom EU, företag behöver inte tulldeklarera eller beräkna moms vid varje varas import och export inom EU:s medlemsländer. Dessutom

är den fria rörligheten för varor en bekvämlighet för konsumenter av företag då konsumenter kan ta del av lägre pris på varor och kortare väntan på att varan kommer fram till konsumenten, jämförelsevis med att konsumenten skulle köpa en liknande vara utanför EU:s inre marknad. Det att konsumenten får en sådan positiv upplevelse av att konsumera inom EU:s inre marknad, påverkar även företag positivt genom nöjda kunder för företagen. (Europaparlamentet, 2020)

2.2.2 Fri rörlighet för tjänster

Innebörden av fri rörlighet för tjänster är att de tjänster som ett företag erbjuder i sitt eget land även kan erbjudas samma tjänster till alla medlemsländer i EU fritt från några hinder. Dessutom kan personer även grunda företag i ett annat medlemsland än sitt eget fritt från några hinder och därmed på lika förutsättningar som medlemslandets egna företag har. (Europaparlamentet, 2020)

Fri rörlighet för tjänster gör det möjligt för företag att erbjuda sina tjänster fritt inom EU och därmed säkrar det rörligheten för företag i EU. Företag ska genom detta kunna vara verksamma i alla EU:s medlemsländer utan att diskrimineras och istället behandlas på samma sätt som medlemslandets egna företag, utan att råka på extra kostnader som skatter eller tullkostnad av medlemslandet. (Europaparlamentet, 2020)

2.2.3 Fri rörlighet för personer

Innebörden av fri rörlighet för personer är att medborgare av EU får befinna sig i ett annat EU-medlemsland än sitt eget, upp till tre månader utan andra villkor än ett giltigt identitetsbevis eller pass. Efter tre månader kan en person söka om förlängd vistelsetid i medlemslandet om vissa villkor uppfylls, de villkor som behandlas vid förlängd vistelse är bland annat arbets- och resursfrågor. Då en person vistas oavbrutet i ett annat EU-medlemsland i fem år, får denne ansöka om permanent uppehållstillstånd i landet. Denna fria rörlighet av personer berör, utöver EU-medlemsländerna, Island, Liechtenstein och Norge, eftersom länderna ingår i EES. Utöver de här länderna räknas även Schweiz till denna frihet. (Europaparlamentet, 2020)

Fri rörlighet för personer inom EU gör det möjligt för företag och dess arbetstagare att fritt resa mellan EU:s medlemsländer för att arbeta i dessa länder utan särskilda tillstånd, och därmed möjliggörs erhållandet av tillfälliga arbetskontrakt i ett annat medlemsland och mindre komplicerat arrangemang kring arbetsresor. Dessutom är det positivt för företag i

frågan om hur mycket effektivare arbetstagare samt varor kan transporteras mellan medlemsländerna, och därmed är detta en positiv påverkan på företaget med tanke på pengar och tid som sparas.

2.2.4 Fri rörlighet för kapital

Innebörden av fri rörlighet för kapital är att kapitalöverföring mellan EU:s medlemsländer ska vara så smidig som möjlig, detta genom att det inte får finnas några hinder eller begränsningar vid överföring av kapital då det sker mellan medlemsländer. Dessutom ska det inte få finnas några övriga kostnader, varken för företag eller konsumenter, vid betalningar eller rörelse av kapital mellan medlemsländerna. (Europaparlamentet, 2020)

Fri rörlighet för kapital mellan EU:s medlemsländer gör det möjligt för företag att smidigt kunna behandla sin verksamhets affärer med andra medlemsländer utan att behöva betala tullavgift, eller ordna och betala kring pass och tillstånd. Det finns även klara regler och lagstiftning som berör bland annat konkurrens, detta förenklar företags upprätthållande av sin verksamhets affärer med andra medlemsländer. Utöver detta är det en stor fördel att det i EU:s inre marknad finns en gemensam valuta, euro, som effektiviserar företagens affärer med andra företag och konsumenter inom unionen. (Europaparlamentet, 2020)

2.3 Brexit

Brexit är en förkortning av den engelska termen ”British exit” och som syftar på Storbritanniens utträde ur EU. Brexit uppstod då Storbritannien hade en folkomröstning för utträde ur EU den 23 juni 2016. Därefter hölls det flera förhandlingar mellan EU och Storbritannien gällande utträdet. Natten mellan den 31 januari och den 1 februari 2020 lämnade Storbritannien EU. (Europeiska kommissionen, 2020; Taylor, 2017)

Storbritannien och EU hade avtalat om en övergångsperiod för Storbritanniens utträde ur EU som var i kraft under resten av år 2020. Under denna övergångsperiod lades allt angående Storbritanniens medlemskap i EU ned. Denna övergångsperiod gav medborgare och företag i Storbritannien ett tillfälle att förbereda sig och att gå över från att utgå från EU:s lagar och direktiv till Storbritanniens egna och vänja sig med den nya relationen Storbritannien och EU emellan. Under övergångsperioden hade Storbritannien lika rättigheter och skyldigheter som resten av EU:s medlemsländer, samt medborgare och juridiska personer, både i Storbritannien och i EU, bemöttes på samma sätt som då Storbritannien ännu var ett medlemsland i EU. (Statsrådets kansli, u.d.)

Den 31 december var den sista dagen av övergångsperioden, från och med den 1 januari 2021 är Storbritannien inte längre ett medlemsland i EU. Detta innebär att från och med detta datum gäller ej EU:s lagar och direktiv i Storbritannien, den fria handeln i landet och de andra EU-länderna emellan upphör och den nya relationen mellan Storbritannien och EU regleras genom ett avtal, handels- och samarbetsavtalet. Detta avtal består av tre stycken viktiga delar: ett frihandelsavtal, en ny samverkan för medborgarnas säkerhet och ett avtal om styrning. (Europeiska kommissionen, 2020)

2.4 Handels- och samarbetsavtalet mellan EU och Förenade kungariket

Ett handelsavtal innebär vanligen att ta bort tullar mellan parterna, men avtalet mellan EU och Storbritannien omfattar betydligt mer. Villkoren i handels- och samarbetsavtalet mellan EU och Förenade kungariket förhandlades fram den 24 december 2020 och godkändes av parterna skriftligen den 29 december 2020. Skälet till varför detta avtal uppkom, var av anledning att bevara en stabil grund mellan EU och Storbritannien, att fortlöpa samarbete parterna emellan samt att värna om den inre marknaden och de fyra friheternas odelbarhet. Det här är det enda avtalet som EU gjort med ett tidigare EU medlemsland. (Europeiska kommissionen, 2020)

Jag kommer att fokusera på att presentera och diskutera kring de delar i avtalet som rör min undersökning och ämne. Detta eftersom avtalet är omfattande med åtskilliga områden, det område i avtalet jag mest kommer att hänvisa till är området kring handeln mellan EU och Storbritannien. Avtalet finns tillgängligt för alla att ta del av via exempelvis Europeiska unionens officiella tidning.

I avtalet har parterna överenskommit om hur handeln mellan EU och Storbritannien skall skötas. Avtalet poängterar en fri, rättvis och hållbar handel parterna emellan, detta avsnitt i avtalet klarlägger hur handeln skall se ut mellan parterna från och med den 1 januari 2021. Avsnittet lyfter fram och klarlägger handel med varor, tull- och lagstiftningssamarbete, handel med tjänster och investeringar, offentlig upphandling, regler kring rättvis konkurrens och hållbarhet samt immateriella rättigheter. (Europeiska Unionen, 2020, s. 32)

I avtalet framkommer det att det råder tullfrihet vid handel mellan parterna, dock kräver detta att varor ska uppfylla allmänna ursprungsregler för nolltullsats. Allmänna ursprungsregler brukas vid import kartlägger varans ursprung. Alltid vid import skall det deklarerats varans ursprung. I enlighet med allmänna ursprungsregler är en vara som tillverkas helt och hållet i ett land, har varans ursprung i det landet. Olika länder har olika regler för ursprung, vilket

resulterar i att en och samma vara kan ha olika ursprung vid användning av olika länders ursprungsregler. Vid import av en vara och deklarerat av importören, bestäms varans ursprung på basis av de regler som importlandet har. För att ta reda på ens varas ursprung och ursprungsregler, behövs varans varukod. (Tullen, 2021)

I de förhandlingar som gjorts kring brexit, har det varit mycket att diskutera kring den inre marknaden i EU och uttrycket ”de fyra friheternas odelbarhet” dyker upp i sammanhanget. Uttrycket används av EU-förespråkare för att betona de fyra friheternas samhörighet och att de inte kan skiljas åt från varandra. Det har uppkommit skiljaktigheter mellan Storbritannien och EU kring denna fråga, då Storbritannien efter utträde skulle vilja ha tillgång till EU:s inre marknad, men själva få reglera medborgare av EU:s fria rörlighet i Storbritannien.

Att uttrycket har betonats under förhandlingarna är av anledningen att Storbritanniens val av att lämna EU gör att de utesluts från den inre marknaden i EU, och de fyra friheterna hör till kärnan av den inre marknaden och själva EU, och därmed inte kan skiljas åt utan att grunden för den inre marknaden förstörs. Dessutom hade Storbritannien som önskan att själva kunna sluta egna frihandelsavtal och därmed lämna den gemensamma samarbete kring tull, samt att inte vara tvungen att lyda under EU-domstolen. (Örtengren, 2018)

2.5 Företag i Finland

År 2019 fanns det ungefär 290 000 företag i Finland, varav största delen (93 procent) av företagen var så kallade mikroföretag. Nästflest företag som fanns detta år var småföretag (5,7 procent), sedan medelstora företag (1,1 procent) och färst fanns det av stora företag (0,2 procent). I denna statistik har det inte räknats med fiskerinäringen eller jord- och skogsbruk. (Yrittäjät, 2021)

Mikroföretag avser företag där dess anställdas mängd understiger 10 personer. Småföretag klassas de företag som har mer än 10 anställda men mindre än 50 anställda. Då antalet anställda är mellan 50 och 249 kallas företagen för medelstora företag. En ytterlighet är att använda begreppet SME-företag, som syftar på de företag som har mindre än 250 personer i anställning. Stora företag klassas de företag som har fler anställda än 250 personer. (Yrittäjät, 2021)

Statistiken visar en kraftig ökning av antalet företag i Finland på 2000-talet. I slutet av 1990-talet fanns det ungefär 210 000 företag i Finland, sedan dess har antalet ökat nästan varje år. En stor ökning ses från året 2012 till 2013, då antalet företag ökade med ungefär 1 600

företag. Under åren 2013–2016 hölls antalet företag på en rätt jämn nivå, då antalet varken ökade eller minskade avsevärt. (Yrittäjät, 2021)

Under året 2019 sysselsatte alla Finlands företag tillsammans nästan 1,5 miljoner personer. De som sysselsatte flest personer detta år var stora företag med 36,1 procent, av den totala sysselsättningen från företagssidan. Den företagsgrupp som hade nästflest personer anställda var småföretag med 22,1 procent. Därefter följde mikroföretag med 21,2 procent och sist medelstora företag med 20,6 procent av den totala sysselsättningen från företagssidan. (Yrittäjät, 2021)

2.6 Handel

Begreppet handel innebär den verksamhet som ägnar sig åt försäljning av varor, tjänster samt kapital, då dessa ting säljs mellan olika områden och mellan olika personer. För att försäljning ska klassas som handel, ska försäljningen av tingen vara organiserad och i regel försäljning i en större skala under en längre tid. Ordet härstammar från tyskan, med betydelsen att hantera eller att handskas med. (Nationalencyklopedin, u.d.)

Historiskt sett har handeln funnits i flera tusen år och ett av de tidigaste tecken på en livlig handel var vid den romerska järnåldern, då Romarriket var som störst. I Norden har det vid denna tid importerats glas- och bronsföremål. Förutom föremål fick Norden via denna handelslivlighet inslag av kultur och annat från Rom, exempelvis skrivkonsten samt sättet att göra kläder, byggnader och bruksföremål. (Handelns historia, u.d.)

I början av 1900-talet började handeln länder emellan bli mer komplicerade då handeln ökade, därmed insågs det att det behövdes en grund för alla handelsfrågor som fanns och på så sätt skapades en plattform för att underlätta och kontrollera handeln i världen. Resultat av detta var Allmänna tull- och handelsavtalet, Gatt, som bildades år 1947. Detta avtal blev erkänt som internationell handelsregel. Då handeln började innefatta utbyte av tjänster och idéer på 1990-talet, behövdes avtalet ändras så att det inkluderade även dessa faktorer. På så sätt rekonstruerades det år 1995 Gatt till Världshandelsorganisationen, WTO. WTO består idag av 150 medlemsländer och har hand om de regler som finns kring den internationella handeln, och representerar den största delen av världshandeln. Organisationens huvuduppgift består av att forma trygga spelregler beträffande den globala handeln. (Europaparlamentet, 2020; World Trade Organization, u.d.)

Ett relativt nytt sätt att idka handel är e-handel, som satte fart i slutet av 1990-talet. Denna typ av handel möjliggör smidigare försäljning och större lager för företagen och även smidigare inköpsprocess för konsumenten. Genom e-handel kan kunden söka oändlig information om produkten och kunden kan följa hela processen av inköpet. För företag kan e-handeln vara ett sätt att sälja sina produkter utan att behöva använda sig av fysiska försäljningsutrymmen som oftast är dyra, och istället fokusera på ett större utbud av produkter. (Handelns historia, u.d.)

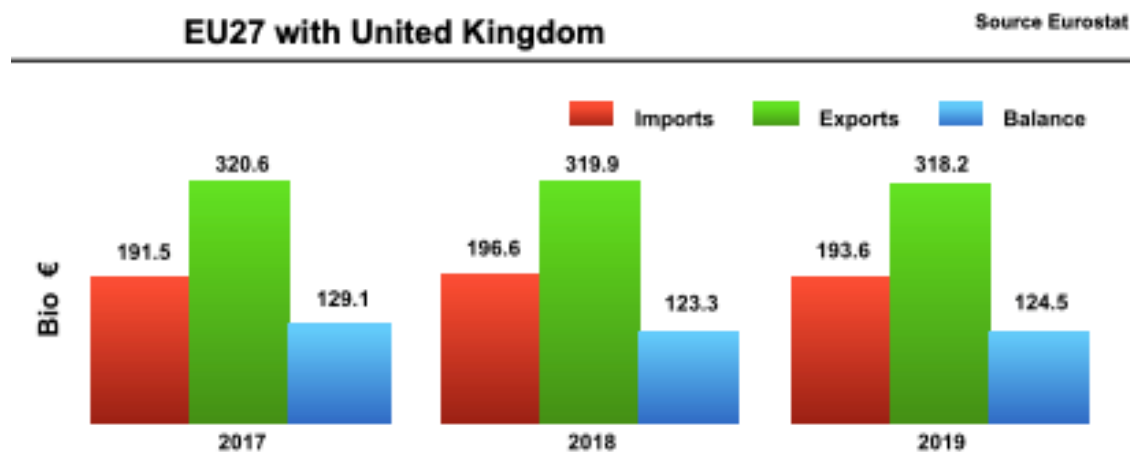
2.6.1 Handeln i EU

Inom världshandeln är EU en av de tre största medverkare i världshandeln tillsammans med USA och Kina. Det som är anmärkningsvärt för EU är att befolkningsmängden i EU består enbart av 6,9 procent av jordens befolkning, men ändå är unionens utrikeshandel och står för hela 15,6 procent av världshandeln. Dessutom visar statistik att unionen år 2016 medverkade som den näst största aktören för import och export av varor i världen. Dock är den största delen, med 64 procent, av den totala handeln för EU-länder handel med andra länder i unionen, fast än EU är en av de största aktörerna i världshandeln. (Europeiska unionen, 2020)

År 2019 var EU:s största handelspartners USA och Kina. USA var under detta år den handelspartner som unionen mest hade handel med, med över 600 miljarder euro, och även den största exportpartnern för unionen, med lite under 400 miljarder euro. Kina var den handelspartner som EU importerade mest ifrån, med lite på 350 miljarder euro. Förutom Kina och USA var även Schweiz, Ryssland, Storbritannien och Japan stora handelspartner under 2019. (European Commission, 2020)

2.6.2 Handeln mellan EU och Storbritannien

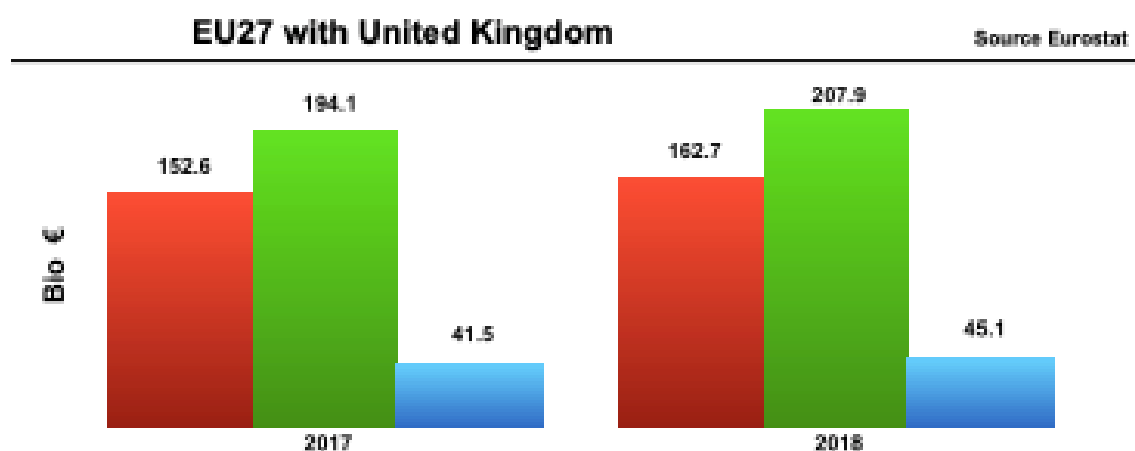
Handeln mellan EU och Storbritannien är viktig för båda parterna, och trots Storbritanniens utgång från EU är båda parterna ense om att upprätthålla den goda handeln. För att bättre förstå EU och Storbritanniens relation till varandra i fråga om handel är det lämpligt att ta del av och analysera statistik i detta område. I de diagram som framkommer i detta kapitel med jämförelse av handeln mellan EU och Storbritannien, syftar EU27 på Europeiska unionen med 27 medlemsländer, det vill säga utan att inkludera Storbritannien som ett av medlemsländerna.

Figur 1 Handel av varor mellan EU och Storbritannien (European Commission, 2020)

I Figur 1 syns EU:s handel av varor med Storbritannien åren 2017, 2018 och 2019 med värdet i miljarder euro. Den röda stolpen representerar import, den gröna stolpen export och den blåa stolpen står för balansen mellan importen och exporten. Genom diagrammet syns det att handeln av varor varit rätt så stabil under dessa år, dessutom att under alla de tre åren har exporten för EU med Storbritannien varit större än vad importen har varit under samma år.

Vid jämförelse av Storbritanniens import och export av varor med världen jämte EU under året 2019, visar det att största delen av Storbritanniens import och export av varor från världen, är import och export med EU. USA kommer på andra plats procentuellt med andel export och import av varor med Storbritannien. Med detta kan sägas att EU är Storbritanniens största handelspart av varor, vilket påvisar hur viktig relationen Storbritannien och EU emellan är, i denna handelsfråga. (World Trade Organisation, 2020)

Figur 2 Handel av tjänster mellan EU och Storbritannien (European Commission, 2020)

Ovanför i Figur 2 visas statistik på handel av tjänster mellan EU och Storbritannien åren 2017 och 2018 med värdet i miljarder euro. Som tidigare diagram står den röda stolpen för import, den gröna för export och den blå stolpen för balansen mellan importen och exporten. Via diagrammet kan det synas att importen och exporten av tjänster mellan länderna båda åren varit rätt stabil, utan några drastiska förändringar, samt att länderna har exporterat mer mellan varandra än vad de har importerat från varandra. (European Commission, 2020)

Då en jämförelse av Storbritanniens import och export av tjänster med världen mot importen och exporten med EU under året 2019 görs, indikeras det att största delen av Storbritanniens import och export av tjänster från världen, är import och export med EU. USA kommer likaså här på andra plats procentuellt med andel export och import av tjänster med Storbritannien. Som slutsats kan detta ses som att även gällande handel av tjänster är relationen mellan EU och Storbritannien av stor vikt. (World Trade Organisation, 2020)

2.6.3 Handeln i Finland

Inom Finlands näringsliv är handeln den största branschen då det talas om BNP, med ungefär 10 procent av landets BNP. Även för sysselsättningen i Finland är handeln viktig, då branschen sysselsätter nära 300 000 personer i Finland. För företagande i Finland är handeln en bransch som ger många möjligheter, samt medför olika slags arbetsuppgifter som kräver olika nivåer av utbildning, alla lika viktiga för att få handeln och företaget att fungera. För samhället i Finland är det viktigt att handeln fortskrider, då handeln är en av de grundpelare som ekonomiskt förser Finlands hälsovård, sociala trygghet och utbildning. (Finsk Handel, u.d.)

Handeln delas in i olika sektorer, de sektorer som är relevanta i Finland att dela in handeln i är detaljhandel, partihandel, dagligvaruhandel, fackhandel och teknisk handel. Detaljhandel och partihandel skiljer sig åt, som det redan hörs på deras benämning, att detaljhandel är handel där det kan köpas varor enskilt medan partihandel är handel där det köps varor av industrier i partier och sedan säljer dem vidare till detaljhandeln. Dagligvaruhandel, fackhandel och teknisk handel är de sektorer som skiljer sig åt gällande varu- och produktsortiment. Dagligvaruhandel är handel med dagligvaror, det vill säga exempelvis mat, dryck och tidningar. Med fackhandel menas det detaljhandel där det säljs specialvaror, som exempelvis kläder, inredning eller böcker. Teknisk handel råder främst mellan företag och syftar på varor och produkter som är viktiga inom industrin och byggnadsbranschen, exempel på sådana varor och produkter är råvaror och maskiner. (Finsk Handel, u.d.)

I Finland finns det många företag som har verksamhet inom handeln. På nätsidan Largest Companies kan det lätt åskådas statistik över detaljhandeln och partihandeln i Finland. Nätsidan sammansätter topplistor för Nordens alla länders företag och företag kan själv välja hurudan topplista de vill ha över statistiken för vilken företagsbransch inom vilket nordiskt land. Statistiken som publiceras på nätsidan uppdateras konstant och informationen till statistiken tas från företagens senaste bokslut som finns tillgängligt. Inom branschen för detaljhandeln, utom att räkna med motorfordon och motorcyklar, är de största företagen efter omsättning i Finland Helsingfors handelslag, HOK, Elanto Affärsföretag Ab, Lidl Finland Kommanditbolag och Alko Ab. Inom branschen för parti- och provisionshandeln, utom motorfordon, är motsvarande tre största företagen i Finland Kesko Abp, Centrallaget för handelslagen i Finland, SOK, och UPM Sales Ab. (Largest Companies, u.d.)

2.6.4 Finlands utrikeshandel

Finland är ett litet industriland och på grund av sin storlek är Finland beroende av sin utrikeshandel. Av världshandel utgör Finland endast en procent. I början av 1900-talet var Finlands export och bestod främst av varor från skogsindustrin, och mot slutet av 1900-talet tog export av metaller, fartyg och maskiner över, för att sedan närmare 2000-talet bestå av allt fler konsumtionsvaror. Importen till Finland i slutet av 1900-talet har främst varit energi. (Uppslagsverket Finland, 2017)

Statistikcentralen ger varje år ut en publikation ”Finland i siffror” där det lätt går att se statistik kring befolkning, ekonomi samt samhälle och miljö. Senaste utgåvan av publikationen gavs ut i juni 2020 och där finns statistik för året 2019. I denna publikation visar statistiken de största import- och exportländerna för Finland år 2019. Gällande import till Finland var de tre största ursprungsländerna för import Tyskland (15,7 procent av hela importen), Ryssland (13,7 procent) och Sverige (11,1 procent). Export från Finland var Tyskland (14,6 procent av hela exporten), Sverige (10,3 procent) och Förenta staterna (7,4 procent) de tre största destinationsländerna. (Finland i siffror 2020, 2020, s. 42)

I Statistikcentralens publikation visas även statistik på de kategorier av varor och produkter som mest importerades och exporterades i Finland år 2019. De främsta kategorierna av produkter och varor som importerades var under detta år produkter från kemisk industri (17,4 procent av hela importen), produkter av el- och elektronikindustri (14,1 procent) samt produkter från gruvdrift och utvinning av mineral (12,2 procent). De kategorier av produkter och varor som exporterades från Finland under samma år var framför allt produkter från

kemisk industri (19,1 procent av hela exporten), skogsindustriprodukter (19,0 procent) samt metaller och metallvaror (15,3 procent). (Finland i siffror 2020, 2020, s. 43)

Som slutsats kan det ses att ännu dagens läge är skogsindustrin en viktig komponent för Finlands handel, fast än den inte mera är den största handelsvaran som exporteras. Dessutom syns det att både Tyskland och Sverige är viktiga handelspartners för Finlands utrikeshandel. Publikationen visar även att importen och exporten går rätt så jämnt ut med varandra för Finlands del, då importbeloppet uppgår i ungefär 6,6 miljarder euro och exportbeloppet i ungefär 6,5 miljarder euro. (Finland i siffror 2020, 2020, s. 42)

2.6.5 Handeln mellan Finland och Storbritannien

Storbritannien är en av de största ekonomierna i världen och är därmed ett viktigt exportland för Finland. Som huvuddrag har exporten från Finland till Storbritannien varit inriktad på skogsindustrin. Eftersom Storbritannien varit med i EU sedan 1973 och varit med ända tills de nu utträdde ur unionen, har Finland alltid haft det lätt att handla med Storbritannien. Denna självklarhet gällande handeln länderna emellan sattes i gungning då Storbritanniens utträde var ett faktum och det har diskuterats mycket kring hur denna handelsförbindelse kommer att påverkas av detta. (Tullen, u.d.)

Under de senaste åren har papper och papp, mineraloljor samt trävaror varit de tre största varukategorierna för exporten från Finland till Storbritannien. Importen av varor från Storbritannien till Finland toppades med varukategorierna fordon för vägar, andra icke elektriska maskiner och apparater samt medicinska och farmaceutiska produkter. Antalet finska företag som idkat handel med Storbritannien åren 2016 till 2019 har hållits på en stadig nivå. Ungefär 15 000 företag idkade år 2019 importhandel med Storbritannien och ungefär 2 500 finska företag idkade export med landet under samma år. (Tullen, u.d.)

Den finska tullen har den 26 februari 2021 publicerat uppgifter kring Finlands utrikeshandel med varor för året 2020. Dessa uppgifter visar att importen från Storbritannien var 2,8 procent av hela Finlands import. Exporten till Storbritannien var 3,9 procent av hela exporten från Finland och var därmed under detta år Finlands sjunde största exportland. Jämförelsevis med året förut, 2019, gick importen till Storbritannien ned med 4 procent och exporten från Storbritannien minskade med 16 procent. (Tullen, 2021, s. 12)

Månadsstatistik		Import, milj. €	Export, milj. €
Januari 2021		75,8	173,3
December 2020		127	232
	Förändring	-51,2	-58,7
	Förändring i %	-40 %	-25 %
Januari 2021		75,8	173,3
Januari 2020		160	225
	Förändring	-84,2	-51,7
	Förändring i %	-53 %	-23 %

Figur 3 Utrikeshandeln av varor mellan Finland och Storbritannien

Finska tullen publicerade den 10 mars 2021 preliminär statistik för Finlands utrikeshandel med varor för januari 2021. Den fullständiga statistiken för månaden kan tas del av i slutet av mars månad 2021. Denna preliminära statistik är väldigt iögonfallande statistik kring utrikeshandeln med Storbritannien. Gällande importen av varor från Storbritannien till Finland i januari 2021, uppgick den preliminärt till 75,8 miljoner euro. I december 2020 var detta värde 127 miljoner euro. Detta är en minskning på 40 procent mellan månaderna. Med jämförelse med januari 2021 och motsvarande månad året innan, det vill säga januari 2020, har importen sjunkit med hela 53 procent. Preliminärt uppgick exporten för varor från Finland till Storbritannien i januari 2021 till värdet 173,3 miljoner euro. December 2020 var exporten till Storbritannien av värdet 232 miljoner euro. Skillnaden mellan månaderna är en nedgång på 25 procent. Vid jämförelse med januari 2021 och januari 2020 uppgår minskningen med 23 procent. (Tullen, 2021, s. 12; Tullen, 2021)

Denna stora minskning av utrikeshandeln med varor mellan Finland och Storbritannien är anmärkningsvärd eftersom detta är den första statistiken som visar hurudan effekt Storbritanniens utträde ur EU kan påverka utrikeshandeln mellan länderna. Dock är det statistik för enbart den första månaden efter Storbritanniens utträde ur unionen och därmed kan det inte dras några förhastade slutsatser kring hur utrikeshandeln mellan länderna kommer att se ut i framtiden. Från och med den 1 januari 2021 ingår inte den utrikeshandel av varor mellan Nordirland och Finland i statistiken för utrikeshandeln mellan Storbritannien och Finland. Även detta är anmärkningsvärt gällande den preliminära statistiken för januari 2021, eftersom den statistik som tidigare publicerats gällande utrikeshandeln av varor mellan Finland och Storbritannien, innehöll även Nordirland. Nu har den andelen även försvunnit från Storbritanniens andel, vilket även minskar statistiska värden på handeln länderna emellan. (Tullen, 2021, s. 7)

2.6.6 Access2Markets

Access2Markets är en webbportal för EU som utgör ett verktyg vid utrikeshandel och innehåller en databas för bland annat produktkoder, regler, krav, tullar och skatter. Företag som idkar import eller export med tredjeländer kan via webbportalen leta information kring en vara eller tjänst och hitta regler och krav som varan eller tjänster tillhandhar. (Access2Markets, u.d.)

Access2Markets hjälper små och medelstora företag att hitta den rätta informationen och stödet som behövs vid internationell handel. Access2Markets erbjuder bland annat stödnätverk med experter, en helpdesk om rådgivning kring import och export samt stödtjänster för företag för olika delområden i utrikeshandel. (Access2Markets, u.d.)

2.7 Beskattning och tulldeklarering vid utrikeshandel med Storbritannien

På den inre marknaden i EU fungerar handeln fritt. Storbritanniens utträde ur unionen betyder att den handel som idkas med Storbritannien efter utträdet inte fungerar på samma sätt som den gör inom EU. Detta i sin tur, betyder att fast än den fysiska handeln inte påverkas så mycket och transportvägar fortsätter i princip på samma sätt som förut, finns det många förändringar exempelvis kring deklarerering och beskattning av handeln. I denna underrubrik framförs de områden inom beskattningen och deklarerering som påverkas av Storbritanniens utträde ur unionen för finska företagare som idkar handel med Storbritannien.

2.7.1 Mervärdesskatt

Mervärdesskatt, förkortat moms, är en indirekt skatt som betalas vid försäljning av varor och tjänster. De flesta varor och tjänster har den allmänna skattesatsen på 24 procent, livsmedel, foder samt restaurangtjänster har skattesatsen 14 procent och skattesats på 10 procent har böcker, läkemedel, motionstjänster, kultur- och nöjesevenemang, persontransport, inkvartering samt radio- och televisionsverksamhetens ersättningar. Alla de företag i Finland som har en omsättning på över 15 000 euro behöver trots detta inte anmäla sig som momsskyldiga. I mervärdesskattelagen nämns olika verksamheter som inte är momsskyldiga, till dessa hör bland annat hälso-, sjuk- och socialvård och allmänna posttjänster. (Skatteförvaltningen, 2021)

Då ett finskt företag idkar utrikeshandel, bör företaget enligt mervärdesskattelagen utreda om företaget är momsskyldig. Vid utrikeshandel är regeln den, att den stat där affärer utförs kan beskatta affärerna enbart på statens eget område. För Finlands del betyder detta att den försäljning och import av varor eller tjänster som äger rum i Finland, betalas det moms på till Finland. Då utrikeshandel sker inom EU kallas detta för gemenskapsintern handel, detta betyder att denna utrikeshandel är skattefri. Vid utrikeshandel med områden utanför EU, klassas handeln som import och export. Export av detta slag är skattefritt i Finland, undantagsvis om köparen är skattskyldig i Finland och själv transporterar varan. Import av detta slag har momsskyldighet i Finland. (Skatteförvaltningen, 2017)

Från och med den första januari 2021 klassas införelse av varor från Storbritannien till Finland som import. Då företag i Finland säljer varor till Storbritannien från samma datum, klassas detta som export och inte som gemenskapsintern försäljning. Då finska företag nu importerar från Storbritannien bör företagen eller importören meddela sig momsskyldig till endera Skatteförvaltningen eller Tullen. Företag skall främst deklarerat till Skatteförvaltningen, eftersom Skatteförvaltningen ansvarar för momsbeskattningen då importören registrerats som momsskyldig, tulldeklarationen om import är godkänd den 1 januari 2018 eller senare eller då en enskild näringsidkare fungerar som importör och de varor som importeras är till företagsverksamheten. Tullen ansvarar för momsbeskattningen då importören är en konsument, enskild näringsidkare som inte importerar till sin företagsverksamhet eller utländsk näringsidkare som inte finns registrerad som momsskyldig i Finland. (Skatteförvaltningen, 2017)

Då finska företag nu idkar handel med Storbritannien, krävs det av företagen att de har ett företagsnummer, EORI-nummer, förkortning av Economic Operators Registration and Identification System. Detta nummer behövs för att kunna importera och exportera varor med länder som är utanför EU. Finska företag kan ansöka om detta nummer från Tullen. (Tullen, 2021)

Från och med den första januari 2021 måste de varor som importeras eller exporteras mellan Finland och Storbritannien deklarerat till Tullen. Detta eftersom Storbritannien nu klassas som ett tredjeland, det vill säga ett land utanför EU. Företag behöver nu ansöka om Suomi.fi-identifikation samt fullmakter och ett EORI-nummer för att kunna deklarerat till Tullen. (Tullen, 2021)

2.7.2 Punktskatt

Punktskatt är skatt som är indirekt på konsumtion eller användning av somliga varor. Dessa punktskatter erhålls på varor som tillverkats i Finland eller importerats till Finland och är harmoniserade genom direktiv eller nationella. De varor som har punktskatt och är harmoniserade genom direktiv är tobak, flytande bränsle, elström och somliga bränslen samt stenkol, bränntrorv, naturgas och tallolja. De varor som har punktskatt och är nationella är läskedrycker, dryckesförpackningar, avfallsskatt och oljeskyddsavgift. Punktskatt hör från och med år 2021 till skatter på eget initiativ. Detta betyder att den skattskyldige själv skall räkna ut, deklarerar och betala punktskatten. (Skatteförvaltningen, 2020)

De punktskatter som är skattepliktiga inom EU övervakas genom EMCS-systemet. EMCS står för Excise Movement and Control System. Detta system är till för att kunna minska sådana ekonomiska risker som kan uppkomma vid flyttning av varor som är punktskattepliktiga. Då finska företag nu exporterar punktskattepliktiga varor till Storbritannien, bör företagen ha tillstånd att fungera och vara godkända i EMCS-systemet. Import av punktskattepliktiga varor från Storbritannien till Finland ändras och det betyder att denna handel inte kan övervakas av EMCS-systemet utan skall nu deklarerar till Tullen. (Skatteförvaltningen, 2021)

2.7.3 Inkomstbeskattning

Beroende på företagsform betalas inkomstskatten för företaget på olika sätt. För aktiebolag och andelslag betalar företaget inkomstskatten, medan övriga företagsformer inkomstbeskattas i personliga beskattningen. Inkomstskatten för aktiebolag och andelslag baserar sig på deras resultat medan för exempelvis enskild näringsidkare baserar sig inkomstskatten på företagets inkomst. (Suomi, 2020)

De finska företag som har verksamhet i EU och får dividender är under vissa förutsättningar skattefria. Nu då Storbritannien inte är en del av EU, finns inte samma förutsättningar. För att skattefriheten för detta skall fortsätta mellan Finland och Storbritannien, har ett skatteavtal gjorts mellan länderna. Detta avtal mildrar Storbritanniens utträde ur unionen på denna front. På basis av detta avtal är dividender skattefria i Finland om den som får dividenden äger minst 10 procent av röstetalet i detta bolag. (Skatteförvaltningen, 2021)

3 Analys

I detta kapitel kommer jag att analysera undersökningens resultat, det vill säga intervjuerna, tillsammans med en jämförelse av den teori som redovisats i arbetet. De intervjufrågor som byggts upp, grundar sig på den teori som framkommer i arbetet.

Den kvalitativa delen av undersökningen för detta arbete gjordes i form av intervjuer med personer från arbetslivet, som på olika sätt har kunskap gällande brexit samt hur Finland och finska företag påverkas av Storbritanniens utträde ur EU. Intervjufrågorna skickades till samtliga intervjupersoner i förväg, så att intervjupersonerna kunde förbereda sig. Dessutom presenterades, samtidigt som det i förhand skickades intervjufrågorna, i korthet vad examensarbetet går ut på, så att intervjupersonerna kunde förstå varför just de blev frågade till intervju, samt tanken bakom valet av intervjufrågor. Intervjufrågorna i sin helhet kan läsas i bilaga 1 och 2. Intervjufrågorna är ställda på svenska i bilaga 1 och ställda på finska i bilaga 2.

Intervjuerna pågick under mars månad 2021. Totala intervjuer som gjordes var 6 stycken intervjuer. Av dessa 6 intervjuer, gjordes 5 intervjuer via distansmöten och den sjätte intervjun kom svaren skriftligen via e-post. De intervjuer som gjordes via distansmöten bandades in för att kunna sammanfattas efteråt och för att säkerställa att allt i intervjun som sades kom med vid renskrivningen. I intervjuerna deltog Olli-Pekka Penttilä från Finska Tullen, Isabella Paju från Arbets- och näringsministeriet, anonym från NTM-centralen, Sannamari Stern från Business Finland, Kristiina Kauppinen från Utrikesministeriet samt Lars-Erik Herrgård från Polarputki Oy. Intervjupersonernas efternamn kommer att användas i framförandet av undersökningen, det vill säga framförandet av intervjuerna.

Vid läsning av intervju svaren bör läsaren ta i beaktande anonyms och Herrgårds svar i frågorna tre till tio. Av dessas svar bör läsaren ta i beaktande att dessa intervjupersoner på fråga två har svarat att de inte har påverkats av brexit i sitt jobb, därmed är deras svar på resterande frågor baserade på deras personliga åsikter i ämnet och inte baserade på erfarenhet i ämnet från deras arbete.

3.1 Presentation av intervjupersoner

Olli-Pekka Penttilä arbetar på Finska Tullen som statistikdirektör, på sidan för utrikeshandel och beskattning och har även fungerat som koordinatör kring frågor om brexit hos Tullen. Penttilä arbetar kring statistik för utrikeshandel, via detta har Penttilä kommit i kontakt med

frågor gällande brexit, fastän det på många andra sätt också berör Finska Tullen. (Penttilä, 2021)

Isabella Paju arbetar på Arbets- och näringsministeriet som specialsakkunnig inom den inre marknaden, varor och tjänster. Till Pajus arbete hör sysselsättning och marknadsområden, där hon behandlar bland annat den inre marknadens politiska frågor och varors fria rörlighet. (Paju, 2021)

Anonym jobbar som tillväxt- och internationaliseringskoordinator vid Närings-, trafik- och miljöcentralen, NTM-centralen, i Egentliga Finland. Jag kommer att referera denna person till "Anonym" istället för dennes namn, eftersom intervjupersonen valde att vara anonym. Till dennes arbetsuppgifter hör att hjälpa företag i Egentliga Finland att växa internationellt och på så sätt öka dessa företags export. Anonym arbetar med att stöda företag och som en länk mellan att hitta exempelvis finansiering eller tjänster som offentliga sektorn kan erbjuda för företag när de vill komma in på den internationella marknaden. (Anonym, 2021)

Sannamari Stern arbetar på Business Finlands kontor i London som rådgivare. Till Sterns arbetsuppgifter hör att hjälpa finska företag att slippa in på den brittiska marknaden, hjälpa dessa finska företag att hitta rätta kontakter i Storbritannien och hjälpa finska företag att grundas i Storbritannien. Stern hjälper även finska företag att känna igen möjligheter i marknaden för de finska företagen som vill etablera på den brittiska marknaden. (Stern, 2021)

Kristiina Kauppinen arbetar på Utrikesministeriet på avdelningen för externa ekonomiska relationer. Kauppinen koordinerar handelsfrågorna kring handels- och samarbetsavtalet mellan EU och Storbritannien och arbetar med andra handelspolitiska element som hör till gällande avtalet och brexit. (Kauppinen, 2021)

Lars-Erik Herrgård arbetar på Polarputki Oy som ekonomidirektör. Bolagets omsättning är ungefär 50 miljoner euro. Företaget säljer stålprodukter och tjänster till den finska verkstads- och varvsindustrin. (Herrgård, 2021)

3.2 Påverkan av Brexit på intervjupersonernas arbete

Penttiläs arbete och arbetsplats, Finska Tullen, påverkades väldigt mycket av brexit. Redan från första början då Storbritannien hade sin folkomröstning kring utträdet ur EU, började Finska Tullen förbereda sig på hurudan påverkan detta kan ha. Penttilä gjorde en bedömning att det för Finska Tullen kommer att uppstå flera arbetsuppgifter och därmed behövs mer

personal till arbetet. Av bedömningen som Penttilä och Finska Tullen gjorde, var att tulldeklarationer skulle komma att öka med en femtedel, därmed skulle det komma att öppnas upp sextio arbetsplatser vid Finska Tullen. Denna bedömning visade sig vara korrekt och Finska Tullen anställde sextio nya anställda. Dessutom har början av år 2021 visat att det med ungefär en femtedel har ökat med tulldeklarationer, så Penttiläs bedömning kring ökningen av deklarationsmängden visade sig även den vara korrekt. (Penttilä, 2021)

För Pajus del har även hennes arbete påverkats av brexit. Till Pajus arbetsuppgifter hör det att följa med EU:s inre marknad, så en stor förändring har skett i denna uppföljning på Storbritanniens utträde ur EU och EU:s inre marknad. Paju säger att just nu håller de på vid hennes avdelning att uppskatta denna nya situation då Storbritannien har lämnat den inre marknaden. Dessutom bedömer Paju i sitt arbete, hur Storbritanniens utträde ur den inre marknaden påverkar Finland och EU:s relation med Storbritannien, då denna relation har varit och ännu är väldigt viktig för dem. (Paju, 2021)

Anonyms arbete har påverkats väldigt lite hittills av brexit. Personligen har hen bott i Storbritannien då den brittiska folkomröstningen ägde rum. Hen har därefter aktivt följt med hur brexit utvecklats. Anonym anser att det under detta år kommer att märkas hur hens arbete kommer att påverkas av brexit, eftersom hen arbetar med att stöda och hjälpa företag in på den internationella marknaden. Enbart några få av anonyms företagskunder har kommit i kontakt med frågor gällande brexit. (Anonym, 2021)

Stern säger att hennes jobb har påverkats väldigt mycket av brexit. Före årsskiftet mellan år 2020 och år 2021, var det mycket förberedelser som behövdes göras kring vad Storbritanniens utträde ur EU och den inre marknaden kommer att ha för betydelse. Stern säger även att de kontinuerligt följer upp detta och allt kring detta är inte ännu helt på det klara. Stern har behövt läsa in sig en hel del kring de nya reglerna. Kunderna från finska företag har även framfört flera frågor kring brexit, vilket för Stern har gjorts att hennes arbetsuppgifter och sätt att hjälpa finska företag har ändrats med mer inriktning på brexit. (Stern, 2021)

Kauppinens arbete går nästan helt och hållet ut på frågor gällande brexit och med detta har hon nu arbetat i tre och ett halvt år. Mestadels varje arbetsdag går ut på handelsfrågor kring brexit för Kauppinen. Förutom handelsfrågor gällande brexit ingår även frågor kring handeln med Turkiet till Kauppinens arbetsuppgifter, men Turkiets handelsfrågor är inte lika stor del av arbetsuppgifterna som arbetsuppgifterna kring brexit. Kauppinen säger att de på hennes

avdelning redan från det att folkomröstningen i Storbritannien för landets utträde ur EU hölls, börjades det sätta mer resurser på att följa med brexit. (Kauppinen, 2021)

Herrgård säger att hans jobb som ekonomidirektör på Polarputki Oy inte har påverkats av brexit. Företaget importerar en liten mängd från Storbritannien och exporterar ingenting till landet. Herrgård säger att företaget har på så sätt väldigt lite att göra med Storbritannien. (Herrgård, 2021)

3.3 Åsikter om handels- och samarbetsavtalet mellan EU och Storbritannien

Penttilä ansåg att det var en positiv sak att ett avtal gjordes och poängterade även att ett liknande avtal inte gjorts tidigare med EU. Angående delen om handeln i avtalet, säger Penttilä att det är ett väldigt brett avtal. Exempelvis om nolltullsats, då det berör ursprung för varan från båda parterna, avtal om samma sak med andra länder är inte lika brett avtalat. Penttilä anser att det för företag skulle ha kunnat underlättats mer än vad det gjordes i avtalet, exempelvis för transport- och logistikföretag kunde säkerhetsinformationsdeklaration till tullen ha lämnats bort från den obligatoriska delen av vad som behövs deklarerats. Just nu behöver transport- och logistikföretag mellan EU och Storbritannien ge säkerhetsinformationsdeklaration för varor de transporterar, först då de påbörjar transporten av varan och sedan då transporten av varan anländer till sin destination. Penttilä säger att EU skulle ha kunnat lämnat bort denna deklaration kring säkerhetsinformation, men Storbritannien gick inte med på detta och Storbritannien själva ville att det skulle bli så här brett deklareringskrav mellan länderna. Gällande delen om samarbete i avtalet finns det enligt Penttilä många fördelar, även för tullen. (Penttilä, 2021)

Paju anser även hon att det var bra att ett avtal gjordes, men att det verkligen var i sista minuten som avtalet gjordes innan årsskiftet. Paju betonar att trots att detta avtal är väldigt omfattande, ersätter det ändå inte EU:s inre marknad. Paju betonar även vilken betydelse detta avtal har, då vid en avtalslös situation inte skulle ha varit lika fördelaktigt för framtida relation mellan EU och Storbritannien. (Paju, 2021)

Anonym säger att det är en bra sak att ett avtal mellan parterna finns, det är alltid bättre än att vara utan avtal. Anonym säger att avtalet hjälper en del kring handeln av varor mellan parterna. Enligt anonym är detta avtal mot rätt håll för att minimera hinder för handeln mellan EU och Storbritannien. (Anonym, 2021)

Även Stern anser att det är en bra sak att ett avtal förhandlades fram mellan EU och Storbritannien. Stern säger ändå att, trots det finns ett avtal, det tar med sig ovanligheter till exporthandeln. Avtalet för med sig även utmaningar för mindre företag. Stern sammanfattar sin åsikt om handels- och samarbetsavtalet som att det är bra att avtalet finns, men att det för tillfället inte går allt för lätt gällande vissa saker mellan parterna. (Stern, 2021)

Kauppinen anser det vara en positiv sak att ett avtal kunde bildas inom utsatt tid. Kauppinen betonar även att avtalet är mycket mer än ett vanligt frihandelsavtal, då detta avtal behandlar mera än enbart handelsfrågor. Kauppinen säger att den utsatta tiden för att avtalet skulle slutas, var rätt så kort, under ett år, trots denna korta tid har det fåtts fram ett omfattande handelsavtal mellan parterna. Kauppinen tycker att avtalet är väldigt omfattande som exempelvis erbjuder tullkvotsbehandling för företag eller de varor som uppfyller avtalets ursprungsregler. (Kauppinen, 2021)

Herrgård kommenterar på denna fråga att Storbritannien är en väldigt viktig handelspart. EU är däremot inte lika viktig handelspart för Storbritannien. Avtalet är därmed viktigare för EU än Storbritannien och det är viktigt för EU att ha fått ett avtal som inte släpper Storbritannien helt och hållet. (Herrgård, 2021)

3.4 Åsikter om hur innehållet i handels- och samarbetsavtalet påverkar mindre företag i Finland

Penttilä anser att den största saken avtalet för med sig är mer administrativa bördor för mindre företag i Finland då de handlar med Storbritannien. Penttilä refererar till år 2019 siffror, då 15 000 finska företag importerade från Storbritannien och lite under 2 500 finska företag exporterade till Storbritannien samma år. Penttilä menar med detta att finska företag importerar från Storbritannien men att företagens enskilda import från Storbritannien är rätt småskalig, då de flesta finska företagen kanske enbart en gång i året importerar från Storbritannien i liten skala. Dessa företag, säger Penttilä, kommer att påverkas mest av detta, speciellt ifall det handlar om varor som är ursprungligen från Storbritannien, då de kommer att fortsätta med importen som förut. För de varor som importerats till Finland från Storbritannien, men ursprungligen är från något annat land, kommer tullkostnader vid import för de finska företagen. Penttilä tror att för dessa importvaror kommer finska företag att ändra varifrån de importerar, på så sätt att företagen importerar direkt från ursprungslandet, istället för att ha Storbritannien som mellanhand vid importen. Penttilä kommenterar ändå att det här kan bara framtiden visa hur det kommer att utvecklas. (Penttilä, 2021)

Paju betonar hurudan annorlunda situation det är för företag i Finland att handla med Storbritannien nu, mot då Storbritannien tillhörde EU:s inre marknad. Paju nämner att det för mindre företag i Finland som vill handla med Storbritannien, har fått mera att ta reda på gällande de nya förhållandena och reglerna som nämns i avtalet, dessutom har byråkratin kring handeln ökat. Mindre företag är nu i en helt ny situation om de inte tidigare har handlat med tredjeländer, kommenterar Paju. Dock är det i detta skede svårt att utvärdera effekten för mindre företag, eftersom detta avtal nyligen kommit i kraft. Paju tror att mindre företag har sökt andra lösningar, genom att handla med andra länder i inre marknaden än Storbritannien. Paju nämner statistiken för januari år 2021 som just publicerats kring handeln med Storbritannien, där handeln sjunkit drastiskt, hon kommenterar att denna sänkning beror på olika saker. Hon tror att en del av orsaken till denna låga siffra i januari är att många företag har hunnit förbereda sig för att det från och med första januari 2021 blir förändring i villkoren för handeln med Storbritannien, företag har därmed förberett sig och importerat varor i större mängd före avtalet kom i kraft. Dessutom nämner Paju att Corona-pandemin kan ha påverkat mycket denna statistik. Paju kommenterar att avtalet varit väldigt liten tid i kraft och att det inte ännu kan dras slutsatser om hurudana konsekvenser Storbritanniens utträde ur EU har på handeln. (Paju, 2021)

Anonym betonar skillnaden av handeln med Storbritannien då landet ännu var i EU:s inre marknad, nu då de inte är med, kommer mer pappersarbete, byråkrati, skattepåföljder och tulldeklarationer för företag som vill idka handel med dem. Troligtvis påverkas mindre företag mera av detta än vad större företag kommer att påverkas, säger anonym, eftersom större företag har mera resurser att lägga på att reda ut dessa nya regler för handel med Storbritannien. (Anonym, 2021)

Stern kommenterar att det för mindre företag i Finland kommer mer att tänka på gällande reglerna för att tullfriheten kring handel av varor med Storbritannien ska uppfyllas. Exempelvis varor som tillverkas utanför EU behövs det betalas tullavgifter för, fast företagen importerar dem från Storbritannien. Stern anser att brexit orsakar extra pappersarbete och extra kostnader för finska företag. Dessutom måste finska företag nu efter brexit ta i beaktande tulldeklarationer, och andra saker de behöver ta i beaktning i förväg vid handel med Storbritannien. (Stern, 2021)

Kauppinen betonar att fastän detta avtal är omfattande, motsvarar det ändå inte den inre marknaden. Eftersom Storbritannien inte ville ha ett närmare förhållande med EU, sådant förhållande som till exempel EU har med EES-länderna, så uppnåddes en relativt avlägset

förhållande mellan parterna som i viss utsträckning förmildrar skillnaderna från det att Storbritannien var en del av den inre marknaden. Tillsammans med intervjun delade Kauppinen med sig av hennes eget material gällande hur detta avtal skiljer sig från det att Storbritannien var en del av EU:s inre marknad. I detta material framför Kauppinen bland annat dessa signifikanta ändringar av Storbritanniens utträde ur den inre marknaden: tullformaliteter, ursprungsregler, skyldigheter vid import och export, mervärdes- och punktskatter, deklARATIONER, lov, godkännande, beskrivningar, märkningar, yrkeskvalifikationer, etableringskrav och förändring i konkurrenssituationen. Dessa ändringar är en del av de saker som bör beaktas då företag idkar handel med Storbritannien. (Kauppinen, 2021)

Herrgård anser att det inte i så stor omfattning påverkar helheten för företag i Finland. Endast vissa företag som har en större inriktning på Storbritannien påverkas av detta negativt av de handelshinder som uppkommit av brexit. Herrgård nämner att det för dessa företag gör det svårare att idka handel med Storbritannien än då landet tillhörde EU:s inre marknad. (Herrgård, 2021)

3.5 Finland och Storbritanniens nuvarande relation

Penttilä anser att relationen mellan länderna alltid varit bra och Storbritannien har varit en viktig handelspartner för Finland. Penttilä menar att Storbritannien behöver de varor som Finland exporterar till dem och därmed kommer det inte ske stora förändringar i exporten från Finland till Storbritannien. Varor som vi exporterar mest till Storbritannien är bränsle och trävaror, dessa varor behöver Storbritannien och därmed har inte heller denna export sjunkit och troligtvis kommer den inte heller att sjunka, säger Penttilä. Märkvärt är importen från Storbritannien till Finland, som har sjunkit efter årsskiftet, men ändå inte sjunkit lika mycket som importen till resten av EU har gjort. På så sätt, kan det tänkas att nuvarande relation mellan Finland och Storbritannien går bra, säger Penttilä. Dock poängterar Penttilä att januari 2021 statistik över handeln med Storbritannien ska det inte sättas allt för stor tyngd på, då det troligtvis kommer att jämnas ut under året. (Penttilä, 2021)

Även Paju säger att Storbritannien är en viktig handelspartner för Finland. Förstås sätter handels- och samarbetsavtalet en ram för framtida relation med Storbritannien, men Paju poängterar att det är viktigt att tänka på möjligheter för Finland att skapa en ny relation med enbart Storbritannien som land och inte som förr en relation som ett av EU-länderna. Exempelvis vetenskaps- och innovationsområdet är något som Finland kan tänka på vid

samarbete i framtiden med Storbritannien, då dessa områden är viktiga, säger Paju. (Paju, 2021)

Anonym säger att eftersom Finland är en del av EU och unionen har egna intressen till en bra relation till Storbritannien, så har Finland inte så mycket av en egen linje för en relation till Storbritannien förutom dem gemensamma med resten av EU. Överlag anser anonym att Finland har en god relation till Storbritannien och att Storbritanniens utträde ur EU inte påverkar ländernas relation gällande kultur eller handel. (Anonym, 2021)

Stern kommenterade att hon personligen från sin kompetens har svårt att svara på frågan. Stern kunde ändå säga att från synvinkeln av företagare i Finland, att Storbritannien ännu är en intressant handelspartner för export. (Stern, 2021)

Kauppinen säger att både Finland och Storbritannien alltid har haft liknande tankar kring handelspolitiken. Länderna har båda parallella intressen globalt, vilket länderna i framtiden säkerligen kommer att ta nytta av. Kauppinen kommenterar ändå att en sådan relation och samarbete som varit mellan länderna då Storbritannien ännu tillhörde EU, inte är möjligt mera. Storbritannien motsvarar nu som ett tredje land en liknande relation som Finland har med Förenta staterna, som även är en stor handelspartner för oss i Finland. Samarbetet mellan Finland och Storbritannien kommer att fortsätta, men på ett nytt sätt, säger Kauppinen. (Kauppinen, 2021)

Herrgård anser att relationen mellan Finland och Storbritannien är relativt god. Dock antyder Herrgård att Storbritannien kanske förlorade mer på utträdet ur EU än vad Finland gjorde gällande relation till varandra. (Herrgård, 2021)

3.6 Förändringar i relationen mellan Finland och Storbritannien efter brexit

Penttilä svarade att största förändringen är att företagen måste ge tulldeklarationer. Tulldeklarationen är det som har påverkat mest företagets administrativa bördor. Därtill är Storbritannien förstås inte med i den inre marknaden i EU mera och därmed inte med i samma handelsfrihetsområde eller i samma tullområde. Detta är en stor förändring med att måsta tulldeklarera varor mellan länder, anser Penttilä. (Penttilä, 2021)

Paju framhäver att såklart relationen länderna emellan har förändrats då Storbritannien inte mera tillhör unionens inre marknad. Paju uppger som exempel Business Finland och deras

kontor i London, att de kan främja företagens samarbete mellan Finland och Storbritannien. (Paju, 2021)

Anonym säger att de förändringar han anser ha skett efter Storbritanniens utträde ur unionen med relationen till Finland, är att det har gjort handeln knepigare länderna emellan, fastän handels- och samarbetsavtalet finns. Anonym anser även att relationen har förändrats från ett handelsperspektiv genom att det nu krävs mera byråkrati för att genomföra handel, som det även är med andra tredjeländer som Kina eller Ryssland. Diplomatiska relationen länderna emellan tror anonym inte att har förändrats eller kommer att förändras. (Anonym, 2021)

Stern refererar till sitt svar på föregående fråga. (Stern, 2021)

Kauppinen anser att förändringarna gällande handeln är betydelsefulla, då den inre marknaden i unionen innehåller de fyra friheterna, efter Storbritanniens utträde ur unionen gäller inte dessa friheter mera för Storbritannien. Pappersarbete måste från och med årsskiftet 2021 göras varje gång något skrider över gränsen till eller från Storbritannien. Nya kostnader uppstår nu vid handel med Storbritannien då det kan krävas olika intyg eller deklARATIONER för att få föra in en vara i landet. Kauppinen berättar att nu då ett finländskt företag importerar något från Storbritannien kan företagets roll ändras till importör av vara. Importörens skyldigheter är betydligt bredare än företags distributörer. Angående tjänster så förändras exempelvis erkännande av yrkeskvalifikationer, det vill säga de yrkeskvalifikationer som är erkända i Storbritannien behöver inte möjligtvis bli erkända i EU, vilket leder till att företagen behöver söka erkännande för yrkeskvalifikation skilt för varje EU-medlemsland för att den ska gälla i just det medlemslandet. Detta i sin tur leder till mera pappersarbete och kostnader för företag, säger Kauppinen. Gällande individers rörlighet i Storbritannien eller vice versa, fick parterna fram via handels- och samarbetsavtalet en möjlighet att resa visumfritt upp till ett år. Dock gällande arbetsresor kan det krävas arbetstillstånd i landet, vilket i sin tur även detta ger mer pappersarbete och kostnader för företagen. Sammanfattningsvis säger Kauppinen, att förändringar som skett är att det uppkommer mer byråkrati och kostnader, detta sätter företagen i en situation där de bör tänka på om dessa förändringar och hinder är överkomliga eller ej. Förutom dessa förändringar, nämner Kauppinen även möjliga förändringar i konkurrenssituationer. Storbritannien kan hamna i konkurrens med andra tredjeländer som tävlar om handel med EU-medlemsländer. Kauppinen poängterar även att det från den inre marknaden försvann

en stor konkurrent för Finlands del på grund av brexit, vilket i sin tur ger finska företag större tävlingsförmåner EU:s inre marknad. (Kauppinen, 2021)

Herrgård kommenterar att relationen mellan Finland och Storbritannien inte är lika ansträngd som relationen är mellan Storbritannien och andra EU länder för tillfället. Herrgård säger att det ändå är sorgligt med tanke på relationen länderna emellan, att Storbritannien inte längre tillhör EU och det har påverkat relationen negativt, inte bara kring handeln. (Herrgård, 2021)

3.7 Detta bör mindre företag i Finland tänka på vid handel med Storbritannien

Penttilä anser att mindre företag bör först tänka på att ta reda på olika ärenden om tulldeklarationer och liknande tullärenden innan de idkar handel med Storbritannien. Företag bör för tulldeklaration ansöka om Suomi.fi-identifikation samt fullmakt och tänka på att sätta ordentlig tid på dessa ansökningar. En annan sak för tulldeklarationer som företag bör tänka på är att söka EORI-nummer, detta ansöker företag om av Finska Tullen. Penttilä säger att där kan mindre företag själva välja om de själva ansöker om dessa tulldeklarationer och de papper som behövs för att deklarerar till tullen eller anlitar de en rådgivare som hanterar detta för företaget. (Penttilä, 2021)

Paju betonar att mindre företag behöver lära sig ny information, beroende på om tredjeländer är bekanta sedan tidigare för företagen eller ej. Företag behöver ta reda på de nya kraven som kommit kring handel med Storbritannien, företagen bör tänka på vid importhandel med Storbritannien att uppfyller varan som ska importeras EU:s krav, tulldeklarationer och ursprungregler kring import av varor till EU. Paju råder mindre företag att ta reda på kring handel av exempelvis Finska Tullens nätsidor, även att företagen kan kolla upp Storbritanniens krav på handel samt att söka information kring handel mellan länderna beroende på vad det handlar om för vara, för att kolla vilka krav just den varan har vid import eller export. (Paju, 2021)

Anonym menar även hen att mindre företag bör göra bra efterforskningar kring handeln innan de idkar handel med Storbritannien. Hen nämner att kolla upp möjliga partners i Storbritannien, kolla upp hurdana krav gäller för just den varan de tänker idka handel kring och även förbereda sig med att ha tillräckliga resurser för att idka handel med ett tredjeland. Anonym betonar för mindre företag att komma ihåg, att fastän det mellan Storbritannien och EU har avtalats om nolltullsats, behöver företagen ändå deklarerar handeln till tullen. (Anonym, 2021)

Stern anser att innan mindre företag i Finland börjar idka handel med Storbritannien, bör de ta reda på och förbereda sig för de ändringar kring handeln med Storbritannien som nu har skett. Detta för att de mindre företagen inte ska råka på några överraskningar eller överraskande kostnader. Beroende på hurudant företag det handlar om finns det olika saker att ta reda på, exempelvis företag som exporterar varor till Storbritannien från Finland finns det mer att ta i beaktning vid handeln, än för företag som säljer programvaror till Storbritannien. Med detta menar Stern att det finns många skillnader mellan företag och att företag bör kolla upp just vilka regler och krav som ställs för just deras typ av handel med Storbritannien. Det kan hända att mindre företag måste anlita importörer, vilket ofta inte mindre företag behövt anlita tidigare, dessutom kan det hända att de måste anmäla sig som momsskyldiga till Storbritannien. (Stern, 2021)

Kauppinen anser att mindre företag i Finland bör tänka på att det kan uppkomma nya kostnader och mer byråkrati vid handeln med Storbritannien. Företagen bör även tänka på om de behöver anlita importör eller om företagets arbetstagare behöver skaffa arbetstillstånd i Storbritannien. Även Kauppinen anser att företag bör kolla upp de saker som berör just deras företag och därmed hurudan handelsrelation till Storbritannien det rör sig om, då det finns olika krav kring handel av varor eller tjänster, samt personers rörlighet i landet. (Kauppinen, 2021)

Herrgård menar att mindre företag i Finland bör tänka på att mängden pappersarbete ökar vid handel med Storbritannien. Även tullgränsen påverkar som ett hinder för handeln mellan länderna. (Herrgård, 2021)

3.8 Problem för mindre företag i Finland orsakade av brexit

Penttilä anser att det för mindre företag uppstått problem kring handeln med Storbritannien då det för många företag är nytt med tulldeklaration och att hålla koll på de olika loven företagen bör söka för att få importera från Storbritannien, i varje fall för import av livsmedel som importeras från utanför EU behövs det många lov och certifikat som ska lämnas in innan import av dessa varor kan göras. Penttilä betonar även att det är viktigt vid import av livsmedel från utanför EU, att ha det ursprungliga certifikatet för varan så att berörda parter vet varifrån denna vara ursprungligen kommer ifrån. (Penttilä, 2021)

Paju anser att största problemet för mindre företag i Finland orsakade av brexit är att handeln med Storbritannien har förändrats mycket från det att landet var med i unionens inre marknad. Paju gissar att de problem mindre företag i början av denna nya situation kommer

att ha är den mängd byråkrati som uppkommit, alla nya regler och lagar som de behöver känna till och att komma underfund med alla anmälningar som behövs göras exempelvis till Finska Tullen. (Paju, 2021)

Anonym anser även hen att de största problemen i detta skede för mindre företag är byråkratiska, antagligen främst gällande tulldeklarationer och nya anmälningar som företagen måste göra för att kunna handla med Storbritannien. Dessutom anser anonym att det orsakar kostnader och tidsmässigt mer krävande för mindre företag att ta reda på allt det nya, vilket även i sin tur blir en kostnad för företagen. (Anonym, 2021)

Stern betonar de problem som mindre företag haft innan ett avtal gjordes, dessa var problem angående den osäkerhet som fanns för framtiden och framtida handel med Storbritannien. Denna osäkerhet har orsakat i sin tur att mindre företag inte har förberett sig eller ens kunnat förbereda sig på vad som väntar dem angående handel med Storbritannien efter brexit och därmed orsakar problem för företag i nuläget eftersom de behöver ta reda på allt det nya som uppstått vid handel med Storbritannien. Stern tänker även att det kan kännas förvirrande för mindre företag då de nu försöker ta reda på allt nödvändigt och det finns så mycket information på olika ställen och från olika organisationer, att detta kan försvåra arbetet för dem eftersom de måste reda ut vad deras företag behöver veta. (Stern, 2021)

Kauppinen betonar de problem som kan uppkomma för mindre företag i Finland som enbart haft handel med länder som är med i EU:s inre marknad och att de nu kan få problem med den byråkrati som uppkommer då företag idkar handel med tredjeländer. Dessutom i en sådan situation om företaget inte är bekant med handel med tredjeländer, kan problem och överraskningar uppkomma gällande regler, deklarerationer, anmälningar och certifikat. Kauppinen nämner även att det kan vara svårt för mindre företag att hitta den rätta informationen, då information hittas men från olika ställen. Statsrådets kansli håller som bäst på att uppdatera och samla ihop all information på ett ställe. (Kauppinen, 2021)

Herrgård refererar till sitt svar på föregående fråga. (Herrgård, 2021)

3.9 Positiva och negativa följder av brexit för mindre företag i Finland

Penttilä har svårt att se några positiva följder av brexit. Negativa följder för mindre företag i Finland gällande brexit nämner Penttilä förseningar gällande varor som möjligen behöver inspekteras innan de kan importeras från Storbritannien och även av inspektionen kan det uppkomma rusning. Penttilä menar att om det blir förseningar kring transport av varor

påverkar det företagen genom fler kostnader. Ett bra exempel på detta, säger Penttilä, är stockningen av transport för varor i januari 2021, då transporten stockades inom flygtransporten totalt och vissa företag får sina varor två månader senare. Penttilä poängterar dock att denna stockning inte enbart berott på brexit utan även Corona-pandemin kan ha påverkat till stor del på denna stockning av transport. Frakt av varor via sjön har fortsatt i samma takt utan några stockningar, vilket Penttilä menar att företag kan tänka på hurudant sätt varorna kommer att transporteras för att undvika den största rusningen. (Penttilä, 2021)

Paju säger att de negativa följder som påverkat mindre företag i Finland på grund av brexit kommer i långa loppet att jämnas ut då företagen börjar anpassa sig till att idka handel med ett tredjeland och kommit in i byråkratin gällande handeln. Negativ påföljd för mindre företag, säger Paju, är att en viktig handelspart försvann från den inre marknaden och därmed den gemensamma tullunionen och fri rörlighet av varor. (Paju, 2021)

Anonym säger att negativa följder av detta är att tröskeln för att idka handel med Storbritannien är nu högre än då de tillhörde EU:s inre marknad, mer byråkrati och fler saker att ta reda på, vilket gör att det kommer ta en tid innan företagen vänjer sig vid detta. Kortsiktigt är detta en negativ sak, då det i början uppkommer mer kostnader för företagen och handeln inte löper på som tidigare. Företagen kan känna att de inte vill idka handel med Storbritannien då det kräver mycket mer av dem nu, vilket gör att handeln med Storbritannien minskar, säger anonym. Positiva följder av brexit för mindre företag i Finland är att då Storbritannien har lämnat EU:s inre marknad ger detta större möjligheter för finska företag i den inre marknaden. (Anonym, 2021)

Stern anser att positiva följder av brexit för mindre företag kan vara att då företagen börjar ha på koll det nödvändiga för att idka handel med Storbritannien så har de en bra startpunkt på den brittiska marknaden. Negativa följder anser även Stern att det handlar om mera pappersarbete, mera att ta reda på och därmed mera kostnader för företagen. Stern vill ändå betona att Storbritannien har en viktig och stor exportmarknad för finska kunder. (Stern, 2021)

Kauppinen säger att de negativa påföljder som uppkommit för mindre företag i Finland på grund av brexit är att den relation länderna haft sig emellan, nu blivit mer avlägsen. Detta är en negativ påföljd för mindre företag, då det för dem uppkommer mer byråkrati och kostnader. Positiva följder för mindre företag i Finland är att denna nya situation ger nya möjligheter i konkurrensen i den inre marknaden. Då Storbritannien försvunnit från den inre

marknaden, har den inre marknaden rörts om och en stor konkurrent för Finland har försvunnit därifrån. (Kauppinen, 2021)

Herrgård säger att han inte kan se några positiva följder för mindre företag i Finland gällande brexit. Dock poängterar han det negativa kring mer byråkrati och tullgränsen för handeln. (Herrgård, 2021)

3.10 Tankar kring hur handeln mellan Finland och Storbritannien kommer att se ut i framtiden

Penttilä kommenterar att handels- och samarbetsavtalet sätter en viss säkerhet kring framtida handel mellan länderna och ger riktlinjer för de företag som funderar på att idka handel med Storbritannien. Penttilä poängterar att den statistik som kommit för handel med Storbritannien för januari månad 2021 ska inte tas på för stort allvar. Handels- och samarbetsavtalet framfördes i sista stund och företag hade i januari inte haft tid att anpassa sig till de nya regler och bestämmelser som avtalet förde med sig. (Penttilä, 2021)

Paju säger att den osäkerhet och de frågetecken som just nu finns kring handel med Storbritannien, kommer troligtvis att försvinna i framtiden då företag blir mer vana med allt det som krävs av dem för att idka handel med landet. Handeln kommer att fortsätta länderna emellan i framtiden, som även den relation länderna emellan kommer att fortsätta. (Paju, 2021)

Anonym säger att det är svårt att säga hur framtiden kommer att se ut. Storbritannien gick ut ur EU samtidigt som en pandemi har satt hinder för handel mellan olika länder. Storbritannien är en viktig handelspartner för Finland och det kommer Storbritannien även att vara i framtiden. Anonym betonar att det även är svårt att veta hur Storbritannien kommer att fungera i framtiden då landet nu är utanför EU och därmed kan göra andra val i framtiden, detta kan göra att handeln med Storbritannien förändras i framtiden. (Anonym, 2021)

Stern ser positivt på framtiden, hon hoppas att det efter ett år kommer vara mer klart kring allt företag bör ha koll på då de idkar handel med Storbritannien. Hon tror även att information kommer att finnas lättare till hands, så att företag lättare kan exportera varor till Storbritannien. Vi är ännu i början av denna förändring och mycket hinner ändras och jämnas ut längre fram. (Stern, 2021)

Kauppinen tror att det nu i början då Storbritannien just gått ut ur EU, kommer handeln att leta efter nya vägar åt sig. Kauppinen kommenterar att den statistik som kommit för januari

2021 ska inte dras för snabba slutsatser ifrån, då pandemin har påverkat siffrorna och även att många företag har förberett sig på brexit genom att fylla sina lager innan årsskiftet. Dessutom var det många företag som inte ens kunde idka handel med Storbritannien i januari, eftersom avtalet gjordes i slutet av december, så att företagen inte hann i januari bekanta sig med de nya bestämmelserna. Kauppinen menar att vi först i slutet av året kommer att se i vilken riktning handeln med Storbritannien går, men att handeln kommer att fortsätta i framtiden mellan länderna. Kauppinen hälsar till företagen att hjälp fås i detta ämne av myndigheterna och de skall inte vara rädda att lyfta luren för att fråga och få mer information. (Kauppinen, 2021)

Herrgård anser att handeln troligtvis kommer att fortsätta på samma nivå som tidigare, kanske lite sjunkande. Herrgård menar att handeln i framtiden kommer att fortsätta nästan som normalt, eftersom Storbritannien behöver våra exportvaror och vi i Finland har intresse av att importera varor från dem. (Herrgård, 2021)

4 Slutsats

Storbritanniens utträde ur EU har orsakat en hel del osäkerhet kring hur Finlands samt hela unionens relation med Storbritannien kommer att se ut i framtiden. Från det att folkomröstningen ägde rum sommaren 2016 till den första januari 2021 då utträdet blev officiellt, har det spekulerat kring vad som kommer att ändras och hur drastiska dessa ändringar kommer att visa sig vara kring en framtida relation med Storbritannien.

I detta arbete har jag valt att fokusera på de företagsekonomiska aspekterna kring Storbritanniens utträde för Finlands del. Som arbetet visar, har mycket förändrats då mindre företag skall idka handel med Storbritannien efter dess utträde ur unionen. Vilka dessa förändringar är, kommer att redovisas här.

För att jag skulle få en bättre översikt över de faktorer som mindre företag bör känna till gällande brexit och då de ska inleda processen av handel med Storbritannien, skapade jag en checklista för detta. Checklistan finns som Bilaga 3 i detta arbete. På checklistan har jag framfört de olika faktorer som företag bör kontrollera innan de börjar idka handel med Storbritannien. Under dessa olika faktorer har jag sedan skrivit kort om vad inom dessa faktorer företagen bör göra eller känna till kring processen för att utföra handeln med Storbritannien.

4.1 Handels- och samarbetsavtalet

Det handels- och samarbetsavtal som slöts mellan Storbritannien och EU precis innan Storbritannien lämnade unionen, har gjort en ram för hur relationen mellan Storbritannien och EU och unionens medlemsländer bör fungera. Från detta avtal har olika myndigheter sammanställt information som gäller just deras aspekt och relation till Storbritannien. Exempelvis har Tullen sammanställt det som påverkar kring tullärenden vid handel med Storbritannien, Utrikesministeriet har sammanställt information kring vad företagare och medborgare behöver veta och var de kan hitta mer information om olika ämnen kring brexit samt Skatteförvaltningen har lagt upp information om det som berör moms- och punktbeskattningen då företag idkar handel med Storbritannien.

Trots att handels- och samarbetsavtalet medför riktlinjer för hur handeln bör fungera mellan EU och Storbritannien samt den nolltullsats som avtalats om i avtalet, medför detta handels- och samarbetsavtal mycket mer byråkrati och kostnader för mindre företag som vill idka handel med Storbritannien. Mera byråkrati uppkommer då mindre företag bör söka olika tillstånd, deklARATIONER och intyg för att genomföra handel med Storbritannien, som inte behövs då finska företag idkar handel på unionens inre marknad. Mera kostnader uppkommer för mindre företag i Finland då de vill idka handel med Storbritannien, detta genom att det tidsmässigt kräver mer resurser att undersöka kring vad de behöver ha koll på samt allt extra pappersarbete som nu uppkommer vid handel med Storbritannien kräver mer tid att få ordning på.

4.2 Tullklasering

Då Storbritannien tillhörde EU och den inre marknaden, behövde inte finska företag tänka på något kring tullklasering vid handel med landet eftersom de tillhörde samma tullområde. Nu då Storbritannien trätt ut ur unionen, hör inte landet till samma tullområde mera och därmed bör de som idkar handel med landet deklarerera sin import till tullen. Detta gör att det uppstår mera pappersarbete för företagen samt tidsmässigt mer krävande ifall företag inte är vana att tulldeklarerera vid handel, i fall de enbart idkat handel inom den inre marknaden och aldrig med tredjeländer förut. Nu då finska företag importerar varor från Storbritannien måste de fungera som importör medan de förut har kunnat fungera enbart som distributör.

Enligt det handels- och samarbetsavtal som slöts mellan EU och Storbritannien råder det nolltullsatts mellan parterna vid handel av varor. För att denna nolltullsats skall kunna tillämpas, bör de ursprungsregler som finns i avtalet uppfyllas. Om ursprungsreglerna

uppfylls behövs ingen tull betalas vid import av varor från Storbritannien. Ursprungsreglerna hittas som bilagor i handels- och samarbetsavtalet svenska version på sidorna 441–497. Då varor har uppfyllt ursprungsreglerna för import av varor från Storbritannien till EU-området, ska sen som fungerar som importör av varan uppvisa ett ursprungsintyg för varan till Tullen.

Samtidigt som företagen uppvisar ursprungsintyg för varan till Tullen skall de även göra en tulldeklaration. Om varan inte uppfyller ursprungsreglerna, betalar företagen tull för varorna de importerar. Mera information och tillvägagångssätt för hur företagen ska fylla i ett ursprungsintyg samt tulldeklaration har Finska Tullen sammanställt på deras hemsida.

Som sammanfattning kring tullärenden vid handel med Storbritannien för företag kan sägas att dock, trots det då varor uppfyller ursprungsreglerna och därmed inte betalas tull för varorna, blir processen att handla varor med Storbritannien längre. Den tid som företag måste lägga på att reda ut ursprung för varor, göra ursprungsintyg för varor samt tulldeklarera varor är en mycket längre process än vid handel på unionens inre marknad. Detta är något företag bör beakta vid import av varor från Storbritannien för att minimera konsekvenser som kan uppkomma vid en lång process innan varorna infinner sig hos företaget.

4.3 Beskattning

Inom EU råder den inre marknadens handel skattefritt. Nu då Storbritannien lämnat EU, klassas den handel som idkas med Storbritannien som import och export. Då handeln klassas som import och export behöver företagen betala mervärdesskatt vid handeln. För finska företag betyder detta att den handeln som gjorts mellan Finland och Storbritannien har varit skattefri innan Storbritanniens utträde. Nu efter brexit är de finska företag som importerar varor från Storbritannien skyldiga att betala mervärdesskatt för varorna. De finska företagen behöver i detta skede anmäla sig som mervärdesskatteskyldiga till Skatteförvaltningen.

Gällande punktbeskattningen ändras tillvägagångssättet för behandling av varor som klasseras till denna punktskatt då finska företag nu importerar sådana varor från Storbritannien. Då Storbritannien ingick i EU:s inre marknad ingick granskningen av punktskatteklassiga produkter i unionens EMCS-system, som granskade varorna för att förebygga ekonomiska risker kopplade till dessa varor. Nu då Storbritannien inte längre tillhör unionen, ingår inte landet i detta system. Företag bör därför deklarerera dessa varor till Tullen för granskning.

Även här kan konstateras att handel med Storbritannien för finska företag medför mera pappersarbete och det är nu även tidsmässigt mer krävande att genomföra handel med Storbritannien, främst gällande import från landet. Dessutom är det i EU:s inre marknad skattefritt att handla varor i den inre marknaden. Nu då Storbritannien inte längre hör till den inre marknaden måste företag som importerar från landet betala skatt, som moms och punktskatt. Detta betyder att mindre företag nu måste sätta mer resurser än tidigare både tidsmässigt och ekonomiskt vid handel med Storbritannien, än då mindre företag tidigare idkade handel med landet.

4.4 Viktiga begrepp

Överlag då det tittas på teorin och undersökningen i detta arbete, kan det konstatera att Storbritanniens utträde ur unionen har gjort det mer krävande för mindre företag i Finland att idka handel med landet. Förutom att behöva anmäla sig som mervärdesskatteskyldig till Finland och deklarerat till Tullen då företag importerar varor från Storbritannien, förekommer andra åtgärder och begrepp som företagen bör känna till för att handeln mellan länderna skall fungera.

För att som ett finskt företag kunna tulldeklarerat sin utrikeshandel med Storbritannien bör företaget söka om Suomi.fi-identifikation samt EORI-nummer. Suomi.fi-identifikation behövs i Finland då företag vill identifiera sig på offentliga förvaltningens olika e-tjänster, detta behövs exempelvis till Tullens och Skatteförvaltningens e-tjänster. Nu då finska företag idkar handel med Storbritannien behöver de deklarerat till Tullen och Skatteförvaltningen, för att deklarerat via e-tjänst behövs Suomi.fi-identifikation vid inloggning. EORI-nummer behöver finska företag ansöka om från Tullen då de importerar och exporterar med länder utanför EU, det vill säga om företag idkar handel med Storbritannien bör de söka EORI-nummer.

Webbportalen Access2Markets kan finska företag använda sig av då de söker information kring utrikeshandel. Vare sig om det rör sig om import eller export av varor eller tjänster kan företagen på webbportalen söka i dess databas. Från databasen kan företagen få information kring produktkod, regler, krav och skatter för varor och tjänster. Dessutom kan företag ta hjälp av webbplatsens stödtjänster om de vill få extra hjälp kring utrikeshandel med Storbritannien av en vara eller tjänst.

4.5 Informationssökning

Förutom att finska mindre företag bör deklarerera sin handel med Storbritannien till Tullen och Skatteförvaltningen samt ansöka om olika identifikationer och nummer, behöver företagen, innan de börjar idka handel med Storbritannien, förbereda sig på att lägga ned tid på informationssökning och efterforskning i ämnet. Mindre företag, som inte är vana med utrikeshandel, utan enbart har idkat handel inom den inre marknaden i EU och vill fortsätta handeln med Storbritannien nu efter att landet trätt ut ur unionen, behöver nysta i den information som finns kring just deras typ av handel.

I intervjuerna, det vill säga arbetets undersökning, framkommer det av alla intervjupersoner som råd till mindre finska företag att göra noggranna efterforskningar i ämnet och söka behövlig information. Företag kan kontakta Business Finlands kontor i London och berörda myndigheter i Finland för att få hjälp och stöd i processen, vilket även poängterades av intervjupersonerna. Kunniga inom ämnet finns ett telefonsamtal eller meddelande bort för kontakt till dem, detta även en hälsning från flera intervjupersoner.

Mindre finska företag bör ta i beaktande att det kan ta tid att få alla intyg och rätt information insamlad. Resursmässigt kräver detta mer av mindre företag, då större företag antagligen har mer resurser att lägga på detta och troligen även är bekanta med handel med tredjeländer. Tid är pengar för företag, detta betyder att mindre företag bör vara alerta med att inse att det kommer krävas tid att hitta information och vara beredd på att lägga ned tid på efterforskningar. Det kan kännas svårt och kostsamt att lägga ned tid på efterforskningar, men mer kostsamt och tidsineffektivt blir det ifall handeln stoppas på grund av att nödvändiga intyg och deklARATIONER inte har lämnats in korrekt.

5 Kritisk granskning

Här granskas arbetets reliabilitet och validitet. Reliabiliteten granskar detta arbetes tillförlitlighet, validitet granskar undersökningens relevans till arbetets mätning. Nedan kommer jag redovisa hur bra reliabiliteten och validiteten är i detta arbete.

Arbetets teori baserar sig på olika myndigheters webbsidor, avtal mellan parter, lagar, vetenskapliga artiklar samt böcker. Brexit är så pass nytt att jag främst fick samla material om ämnet via myndigheters webbsidor och inte böcker. Mycket kring teorin är sådant som hittas främst i olika lagstiftningar, myndigheters webbsidor och vetenskapliga artiklar.

Teorin har byggts upp från arbetets forskningsfrågor och teorin är därmed i linje för att nå ett resultat i arbetet.

I undersökningen kom det fram olika perspektiv på hur mindre finska företag påverkas av brexit. Detta var helt enligt arbetets eftersträvan, att få så bred syn på följderna av brexit för mindre finska företag, och därmed även en bred lista på vilka saker mindre finska företag bör känna till gällande brexit.

Undersökningen, det vill säga intervjuerna, hölls på distans främst via Teams intervjuer som bandades in samt en intervju fick jag svar skriftligen. Undersökningen skulle ha kunnat blivit djupare om en fysisk intervju hade varit möjligt och ett naturligare intervjutillfälle skulle ha infunnit sig. Dock möjliggjorde denna form av intervju för mig att lättare komma i kontakt med intervjupersoner som fysiskt befinner sig runt om i Finland och även utomlands. Tidsmässigt gick det även att utföra fler intervjuer samma dag via distans, vilket inte skulle ha varit möjligt om intervjuerna varit på plats med intervjupersonerna. Herrgård och anonyms svar i intervjuerna bör beaktas kritiskt i detta arbete, då deras svar på frågorna tre till tio helt och hållet är deras personliga åsikter och tankar, det vill säga de svaren är inte grundade på deras erfarenhet arbetsmässigt kring ämnet.

Resultatet av undersökningen visar att det finns saker som mindre finska företag måste känna till för att kunna idka handel med Storbritannien. Undersökningen visade enhetligt att det uppstår fler hinder för handel efter Storbritanniens utträde ur unionen. Enligt detta var undersökningen lyckad och jag fick svar på vad mindre företag bör känna till gällande brexit.

I arbetet fokuserade jag främst på att undersöka kring handeln med Storbritannien och förändringar kring handeln efter brexit för mindre finska företag. Detta uppnådde jag i arbetet och ett resultat kunde göras kring forskningsfrågorna. Dock hade jag inte tagit i åtanke i arbetet att mindre finska företag kan påverkas på andra sätt av brexit, än enbart via handeln. En annan sak jag inte tog i beaktande i arbetet var de saker som behölls oförändrade kring handeln med Storbritannien efter brexit, detta är även något som man skulle kunna i ett annat arbete undersöka. Dessa andra påverkningsområden är bland annat arbetstillstånd i Storbritannien, hur dividender och finska dotterbolag i Storbritannien påverkas av brexit samt den fysiska transporten av varor mellan länderna.

Jag valde att samman slå mikro- och småföretag och i arbetet använda samlingsnamnet mindre företag. Detta eftersom jag ansåg att de var dessa storlekar på företag som främst har

svårt att finna sig i brexit. I arbetet var det lättare att formulera sig kring båda företagsstorlekarna med ett namn, därav mindre företag.

Som konstaterat i arbetets slutsats, finns det många olika saker mindre finska företag bör känna till gällande brexit om de vill idka handel med Storbritannien. Statistik kunde inte redovisas i slutresultatet eftersom fenomenet är så pass nytt och det inte finns forskning kring ämnet från tidigare. Efter ett år efter brexit kommer det kunna redovisas och undersökas kring statistik gällande brexit och hur brexit har påverkat handeln mellan Finland och Storbritannien. Även då kommer det gå att undersöka kring om varor och tjänsters pris har kommit att påverkas av brexit. I nuläge är detta för tidigt att undersöka kring.

Reliabiliteten i arbetet är hög, eftersom flera personer har intervjuats från olika områden i näringslivet och de har kunnat svara på intervjufrågorna och ett resultat har kunnat fås fram från undersökningen. Validiteten i arbetet är hög, då arbetet mätning har relevans till gjord undersökning i arbetet.

6 Avslutning

Arbetets utgångsläge var att ta reda på hur mindre finska företag kommer att påverkas av brexit då de idkar handel med Storbritannien. Fokus i arbetet låg på att undersöka de förändringar i handeln som uppstått på grund av Storbritanniens utträde ur EU. Från det att folkomröstningen ägde rum i Storbritannien om landets utträde sommaren 2016 har det spekulerats och funnits oro i unionen om hur en framtida relation till Storbritannien kommer att se ut då utträdet är ett faktum. Från och med den första januari år 2021 tillhör inte Storbritannien unionen längre.

Det handels- och samarbetsavtal som gjordes mellan Storbritannien och unionen har satt riktlinjer för en framtida relation. Detta avtal har även i examensarbetet gett en riktlinje för vilka saker som ändras kring handeln med Storbritannien. Utgångspunkten i arbetet har varit att knyta samman den information som finns tillgänglig kring brexit på olika myndigheters sidor och få en sammanställning för mindre finska företag över vad de behöver känna till kring brexit vid handel med Storbritannien.

Undersökningen i arbetet gav ett stort stöd till att den teori som presenterades i arbetet var relevant vid undersökningen kring vad mindre finska företag bör känna till gällande brexit. Undersökningen visade sig stöda teorin till fullo och de intervjuade var eniga om förändringarna som skett i handeln, trots intervjupersonernas olika perspektiv i deras arbete

till brexit. Undersökningen visar att det inte enbart är en enda sak som ändrades av brexit, utan flera olika aspekter bör tas i beaktande vid handel med Storbritannien.

Från den insamlade teorin samt gjord undersökning kunde ett slutresultat nås. Detta slutresultat innehöll flera aspekter kring vad som förändrats efter brexit kring handel med Storbritannien från finska företagares synvinkel. Eftersom det uppkom flera olika ting att ta i beaktande då mindre finska företag vill idka handel med Storbritannien, arbetades det fram under examensarbetets gång en checklista för dessa företag att använda sig av. Checklistan finns som bilaga 3 till detta arbete.

Detta arbete utfördes endast några månader efter Storbritanniens utträde ur unionen. Detta betyder att den inriktning arbetet hade, att undersöka vad mindre företag bör känna till gällande brexit då de vill idka handel med Storbritannien, var relevant och ett slutresultat gick att få. En möjlig undersökning kring vilka saker kring handel med Storbritannien som har hållits oförändrat efter brexit anser jag att även kan komma till nytta för mindre företagare, och med ett sådant möjligt arbete även inkludera en jämförelse med detta arbetes resultat kring vad som förändrats och med det som undersökts att har hållits oförändrat. Om ett år, då statistik och fakta kring hur utträdet har kommit att påverka handeln mellan Storbritannien och Finland finns tillgänglig, kommer det vara möjligt att undersöka kring vilka följder brexit har haft. Vid denna tidpunkt kommer det även vara möjligt att undersöka om varor och tjänsters pris har kommit att påverkas av brexit och även hur mindre finska företag har påverkats statistiskt av detta. Då detta arbete gjordes, var denna typ av undersökning inte möjlig på grund av att statistik inte ännu har kunnat läsas.

Källförteckning

(2020). *Finland i siffror 2020*. Statistikcentralen.

Access2Markets. (u.d.). Hämtat från Access2Markets:
<https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/sv/content/onlineverktyg-och-onlinetjanster-mindre-foretag-4-2021>

Access2Markets. (u.d.). Hämtat från Access2Markets:
<https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/sv/content/access2markets-4-2021>

Anonym. (den 22 3 2021). Haastattelu koskien Brexitiä ja yrityksiä Suomessa. (E. Helenius, Intervjuare)

Arbets- och näringsministeriet. (u.d.). *Arbets- och näringsministeriet*. Hämtat från Arbets- och näringsministeriet: <https://tem.fi/sv/eu-s-inre-marknad-2-2021>

Backman, S. (den 20 4 2017). *Uppslagsverket Finland*. Hämtat från Uppslagsverket Finland: <https://uppslagsverket.fi/sv/sok/view-170045-Utrikeshandel-3-2021>

Bux, U. (12 2020). *Europaparlamentet*. Hämtat från Europaparlamentet: <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/sv/sheet/35/bolagsratt-3-2021>

Europaportalen. (den 21 1 2021). Hämtat från Europaportalen:
<https://www.europaportalen.se/teman/inre-marknaden-3-2021>

European Commission. (den 22 4 2020). Hämtat från European Commission:
https://webgate.ec.europa.eu/isdb_results/factsheets/country/overview_unit-ed-kingdom_en.pdf-3-2021

Europeiska kommissionen. (12 2020). *ec.europa.eu*. Hämtat från ec.europa.eu:
<https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/eu-uk-relations-from-the-uk-referendum-to-a-new-trade-and-cooperation-agreement--infographic.pdf-1-2021>

Europeiska kommissionen. (den 24 12 2020). *Europeiska kommissionen*. Hämtat från Europeiska kommissionen:
https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sv/IP_20_2531-1-2021

Europeiska kommissionen. (den 24 12 2020). *Europeiska kommissionen*. Hämtat från Europeiska kommissionen:
https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sv/IP_20_2531-2-2021

Europeiska unionen. (den 26 11 2020). Hämtat från Europeiska unionen:
https://europa.eu/european-union/about-eu/figures/economy_sv#handel-3-2021

Europeiska Unionen. (den 31 12 2020). *Europeiska unionens officiella tidning*. Hämtat från Europeiska unionens officiella tidning: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:2020A1231\(01\)-2-2021](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:2020A1231(01)-2-2021)

Finsk Handel. (u.d.). Hämtat från Finsk Handel: <https://kauppa.fi/sv/handel/-3-2021>

- Finsk Handel.* (u.d.). Hämtat från Finsk Handel:
<https://kauppa.fi/sv/handel/sektorer/> 3 2021
- Herrgård, L.-E. (den 28 3 2021). Intervju gällande företag i Finland och Brexit. (E. Helenius, Intervjuare)
- Igler, W. (10 2020). *Europaparlamentet*. Hämtat från Europaparlamentet:
<https://www.europarl.europa.eu/factsheets/sv/sheet/161/europeiska-unionen-och-varldshandelsorganisationen> 3 2021
- Johnson, A. (u.d.). *Handelns historia*. Hämtat från Handelns historia:
<http://www.handelnshistoria.se/historien/handelns-epoker-och-artal/handeln-kommer-till-skandinavien/> 3 2021
- Kauppinen, K. (den 26 3 2021). Haastattelu koskien Brexitiä ja yrityksiä Suomessa. (E. Helenius, Intervjuare)
- Kennedy, A., Boudalaoui-Buresi, Z., & Konle-Seidl, R. (11 2020). *Europaparlamentet*. Hämtat från Europaparlamentet:
<https://www.europarl.europa.eu/factsheets/sv/sheet/41/fri-rorlighet-for-arbetstagare> 2 2021
- Largest Companies.* (u.d.). Hämtat från Largest Companies:
<https://www.largestcompanies.se/topplistor/finland/de-storsta-foretagen-efter-omsattning/bransch/parti-och-provisionshandel-utom-med-motorfordon> 3 2021
- Maciejewski, M., Ratcliff, C., & McGourty, A. (12 2020). *Europaparlamentet*. Hämtat från Europaparlamentet:
<https://www.europarl.europa.eu/factsheets/sv/sheet/38/fri-rorlighet-for-varor> 2 2021
- McGourty, A., Maciejewski, M., & Ratcliff, C. (12 2020). *Europaparlamentet*. Hämtat från Europaparlamentet:
<https://www.europarl.europa.eu/factsheets/sv/sheet/40/etableringsfrihet-och-frihet-att-tillhandahalla-tjanster> 2 2021
- Nationalencyklopedin.* (u.d.). Hämtat från Nationalencyklopedin:
<https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/handel> 3 2021
- Paju, I. (den 19 3 2021). Haastattelu koskien Brexitiä ja yrityksiä Suomessa. (E. Helenius, Intervjuare)
- Penttilä, O.-P. (den 19 3 2021). Haastattelu koskien Brexitiä ja yrityksiä Suomessa. (E. Helenius, Intervjuare)
- Scheinert, C. (12 2020). *Europaparlamentet*. Hämtat från Europaparlamentet:
<https://www.europarl.europa.eu/factsheets/sv/sheet/39/fri-rorlighet-for-kapital> 2 2021
- Skatteförvaltningen.* (den 17 2 2021). Hämtat från Skatteförvaltningen:
<https://www.vero.fi/sv/foretag-och-samfund/skatter-och-avgifter/momsbeskattning/> 4 2021

- Skatteförvaltningen*. (den 2 1 2017). Hämtat från Skatteförvaltningen:
<https://www.vero.fi/sv/foretag-och-samfund/skatter-och-avgifter/momsbeskattning/utrikeshandel/> 4 2021
- Skatteförvaltningen*. (den 26 1 2021). Hämtat från Skatteförvaltningen:
<https://www.vero.fi/sv/foretag-och-samfund/foretagsverksamhet/internationell-verksamhet/brexit/> 4 2021
- Skatteförvaltningen*. (den 28 12 2017). Hämtat från Skatteförvaltningen:
<https://www.vero.fi/sv/foretag-och-samfund/skatter-och-avgifter/momsbeskattning/utrikeshandel/moms-p%C3%A5-import/> 4 2021
- Skatteförvaltningen*. (den 7 9 2020). Hämtat från Skatteförvaltningen:
<https://www.vero.fi/sv/foretag-och-samfund/skatter-och-avgifter/punktbeskattning/vad-ar-puktskatt/> 4 2021
- Statsrådets kansli. (u.d.). *Statsrådets kansli*. Hämtat från Statsrådets kansli:
<https://vnk.fi/sv/information-om-brexit/overgangsperioden> 1 2021
- Stern, S. (den 26 3 2021). Haastattelu koskien Brexitiä ja yrityksiä Suomessa. (E. Helenius, Intervjuare)
- Suomi.fi*. (den 13 10 2020). Hämtat från Suomi.fi:
<https://www.suomi.fi/foretag/ekonomiforvaltning-och-beskattning/foretagsbeskattning/guide/foretagsbeskattning/foretags-inkomstskatt> 4 2021
- Taylor, G. (2017). *Understanding Brexit: Why Britain Voted to Leave the European Union*. Bingley: Emerald Publishing Limited
- Tullen*. (2021a). Hämtat från Tullen: <https://tulli.fi/sv/elektroniska-tjanster/eori> 4 2021
- Tullen*. (2021b). Hämtat från Tullen: <https://tulli.fi/sv/foretag/brexit> 4 2021
- Tullen*. (2021c). Hämtat från Tullen: <https://tulli.fi/sv/foretag/import/varans-allmanna-ursprung> 4 2021
- Tullen*. (den 10 3 2021). Hämtat från Tullen:
<https://tulli.fi/documents/2912305/3329333/Prelimin%C3%A4r+statistik%2C+januari+2021.pdf/262706dd-c706-b045-f58e-de7878377072/Prelimin%C3%A4r+statistik%2C+januari+2021.pdf?t=1615292485759> 3 2021
- Tullen*. (den 26 2 2021). Hämtat från Tullen:
<https://tulli.fi/documents/2912305/3329364/M%C3%A5nadsstatistik%2C+december+2020.pdf/1886d7e1-abc9-1619-5ec3-da5ba60bc804/M%C3%A5nadsstatistik%2C+december+2020.pdf?t=1614252286434> 3 2021
- Tullen*. (u.d.). Hämtat från Tullen: <https://tulli.fi/sv/statistik/handeln-med-varor-mellan-finland-och-storbritannien> 3 2021

- Tullen.* (u.d.). Hämtat från Tullen: <https://tulli.fi/sv/statistik/handeln-med-varor-mellan-finland-och-storbritannien> 3 2021
- Utrikesministeriet. (den 12 5 2017). *europainformationen.fi*. Hämtat från europainformationen.fi: <https://eurooppatiedotus.fi/sv/basfakta-om-eu/16912-2/konkurrenskraft-konkurrenskraft-inre-marknaden-industri-och-forskning/> 1 2021
- Utrikesministeriet. (den 21 6 2018). *europainformationen.fi*. Hämtat från europainformationen.fi: <https://eurooppatiedotus.fi/sv/basfakta-om-eu/16912-2/ekonomiska-och-finansiella-fragor/> 1 2021
- Utrikesministeriet. (den 6 7 2020). *europainformationen.fi*. Hämtat från europainformationen.fi: <https://eurooppatiedotus.fi/sv/basfakta-om-eu/eu-i-korthet/> 1 2021
- Utrikesministeriet. (den 8 7 2020). *europainformationen.fi*. Hämtat från europainformationen.fi: <https://eurooppatiedotus.fi/sv/finland-och-eu/1733-2/> 1 2021
- Verburgt, P. (den 19 3 2020). *European Comission*. Hämtat från European Comission: https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2006/september/tradoc_122530.pdf 3 2021
- Wikner, S. (u.d.). *Handelns historia*. Hämtat från Handelns historia: <http://www.handelnshistoria.se/historien/olika-sorters-handel/e-handel-ett-nytt-satt-att-bedriva-handel-pa/> 3 2021
- World Trade Organisation.* (2020). Hämtat från World Trade Organisation: https://www.wto.org/english/res_e/statis_e/daily_update_e/trade_profiles/G_B_e.pdf 3 2021
- World Trade Organization.* (u.d.). Hämtat från World Trade Organization: https://www.wto.org/english/thewto_e/history_e/history_e.htm 3 2021
- Yrittäjät.* (den 26 1 2021). Hämtat från Yrittäjät: https://www.yrittajat.fi/sites/default/files/foretagsstatistik_2021.pdf
- Yrittäjät.* (den 26 1 2021). Hämtat från Yrittäjät: <https://www.yrittajat.fi/foretagarna-i-finland/foretagande-i-finland-316225>
- Örtengren, E. (den 22 11 2018). *Smedjan*. Hämtat från Smedjan: <https://timbro.se/smedjan/britterna-kan-inte-bade-ha-kakan-och-ata-den/> 2 2021

Enkät

Intervjufrågor för examensarbetet: Detta bör mindre företag i Finland känna till gällande Brexit

Denna enkät är uppbyggd för intervjuer gällande examensarbetet för vad mindre företag i Finland bör känna till gällande Brexit. Eftersom intervjuerna är en del av examensarbetet och därmed kommer att publiceras för allmänheten, kan deltagare av intervjuerna på förhand meddela om deltagaren vill vara anonym.

1. Vem är du och vad jobbar du med?
2. Har ditt jobb påverkats av Brexit? I så fall, hur har det påverkats?
3. Hur ser du på handels- och samarbetsavtalet mellan EU och Storbritannien?
4. Vad anser du att innehållet i handels- och samarbetsavtalet mellan EU och Storbritannien har för påverkan på mindre företag i Finland?
5. Hur ser du på den nuvarande relationen mellan Finland och Storbritannien?
6. Vilka förändringar anser du att Storbritanniens utträde ur EU har haft på Finlands relation med Storbritannien?
7. Vad anser du att mindre företag i Finland bör tänka på vid handel med Storbritannien?
8. Huruvida problem anser du att mindre företag i Finland fått på grund av Storbritanniens utträde ur EU?
9. Anser du att det följt några positiva och/eller negativa följder för mindre företag i Finland av Brexit? Vilka är dessa följder?
10. Hur tror du att handeln mellan Finland och Storbritannien kommer att se ut i framtiden?

Tack för din tid!

Med vänliga hälsningar,

Evelina Helenius

Enkät (finska)

Haastattelukysymykset opinnäytetyöhön: Nämä asiat pienemmät yritykset Suomessa tulisi tietää Brexitistä

Tämä lomake on tehty haastatteluja varten opinnäytetyötä siitä mitä pienemmät yritykset Suomessa pitäisi tietää Brexitiä koskien. Jos osallistujat toivovat pysyvänsä nimettömänä, he voivat ennen haastattelua ilmoittaa tämän, sillä haastattelut ovat opinnäytettäni, ja sen takia julkaistaan.

1. Kuka olet ja mitä teet työksesi?
2. Onko Brexit vaikuttanut työtäsi? Jos on, niin miten?
3. Mitä mieltä olet kaupp- ja yhteistyösopimuksesta EU:n ja Iso-Britannian välillä?
4. Mitenkä mielestäsi kaupp- ja yhteistyösopimus vaikuttaa pienyrityksiä Suomessa?
5. Mitä mieltä olet nykyisestä suhteesta Suomen ja Iso-Britannian välillä?
6. Mitä muutoksia Iso-Britannian poistuminen EU:sta on pitänyt Suomen ja Iso-Britannian väliseen suhteeseen sinun mielestäsi?
7. Mitä pienemmät yritykset Suomessa pitäisi ajatella, kun käyvät kauppaan Iso-Britannian kanssa mielestäsi?
8. Minkälaisia ongelmia pienemmät yritykset Suomessa ovat saaneet Iso-Britannian poistuttuaan EU:sta?
9. Onko mielestäsi ollut positiivisia ja/sekä negatiivisia seurauksia pienemmille yrityksille Suomessa Brexitin takia? Mitkä nämä seuraukset ovat?
10. Miltä luulet Suomen ja Iso-Britannian välinen kauppakäynti näyttävän tulevaisuudesta?

Kiitos ajastasi!

Ystävällisin terveisin,

Evelina Helenius

CHECKLISTA VID HANDEL MED STORBRIANNIEN

URSPRUNGSREGLER OCH INTYG

- Ursprungsreglerna som bilaga i handels- och samarbetsavtalet mellan Storbritannien och EU, kolla upp de som berör ert företag
- Lämna in ursprungsintyg av varor till Tullen

TULLDEKLARERING

- Deklarera import av varor till Tullen

MERVÄRDESBESKATTNING

- Anmäl företaget som moms skyldig till Skatteförvaltningen om ni importerar och/eller exporterar varor med Storbritannien
- Deklarera och betala moms på de varor ni importerar från Storbritannien

PUNKTBESKATTNING

- Skicka till Tullen för granskning av varor som berörs av punktbeskattningen och importeras från Storbritannien
- Betala punktskatt på eget initiativ till Skatteförvaltningen

SUOMI.FI-IDENTIFIKATION

- Ansök om Suomi.fi-identifikation från Suomi.fi
- Identifiera dig som ditt företag till Tullen och Skatteförvaltningen för att deklarerera

EORI-NUMMER

- EORI-nummer används vid import och export med tredjeländer, behövs då ni idkar handel med Storbritannien
- Ansök om att få EORI-nummer från Tullen

ACCESS2MARKETS

- Sök information kring de varor eller tjänster ni tänker idka handel med Storbritannien via webbportalen
- Ta stöd av de tjänster webbportalen erbjuder för företag

EFTERFORSKNING

- Reservera och lägg resurser på att göra efterforskning innan ert företag börjar idka handel med Storbritannien

